Anul XVII, Duminecă, 13/26 Decemvrie 1909. Nr. 50

FOAIA POPORULUI

Preţul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America şi alte ţări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului", Sibiiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:
să primesc la **biroul administraţiunii,** (str. Măcelarilor nr. 12).
Un şir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

FIERBERE.

După stagnarea vieţii politice dela noi, care zi de zi, săptămână de săptămână se caracteriza prin cuvintele: „nesiguranţă" sau „situaţia neschimbată", zilele aceste a început o vie mişcare, o fierbere între deputaţi şi între toţi politicianii chemaţi şi nechemaţi. Să apropie sfârşitul anului şi cu acesta trebue să urmeze şi sfârşitul crizei, căci dacă vom trece în anul nou tot în starea în care suntem, ţara va întra în ex-lex (în afară de lege) şi pot urma şi alte neplăceri si neajunsuri.

Dar să urmărim mersul întâmplărilor.

Mişcarea politică s'a început în două direcţii deosebite, menite amândouă a prevenì starea de ex-lex, ce ameninţă cu Anul-nou.

Vineri, în 17 Dec. c. a fost chemaţi în audienţă foştii miniştrii *Lukács László* şi contele *Khuen-Héderváry*. Am semnalat acest eveniment în nrul trecut. El a făcut o mare surprindere şi uimire în cercurile politice. Până acum Maiestatea Sa a ascultat — afară de Tisza — părerile bărbaţilor politici dela cârmă. Acum de-odată au fost chemaţi aceşti doi foşti miniştrii liberali, cari se poate să ia asupra lor descurcarea lucrurilor, sprijiniţi — după cum se zice — de partidul lui Justh. Ei au fost ascultaţi de mai multe ori de Maiestatea Sa în Viena şi acum se află în Budapesta, desvoltând activitate după însărcinarea ce au primit. Cu ce rezultat? Să va vedea în curând.

Pe când Lukács şi Khuen-Héderváry să prezentau la Maiest. Sa în audienţă, în Budapesta să întrunea dieta, convocată pe Vineri, în 17 c. Scopul convocării dietei a fost, ca guvernul să prezinte un proiect de indemnitate, adecă să ceară încuviinţarea unui budget provizor pe două luni ale anului viitor şi dieta să-l voteze. Wekerle a şi prezentat proiectul de indemnitate în şedinţa de Vineri, dar după cum s'au pornit lucrurile în dietă, este puţină nădejde, ca proiectul să poată fi votat până la Anul-nou. Pe când partidul constituţional, kossuthist şi poporal sunt aplicate a-l vota, partidul independist în frunte cu Justh îi vor face obstrucţie (împedecare prin vorbiri neîntrerupte) şi astfel vor zădărnici votarea lui. Justh şi partidul său nu mai au încredere în cei dela cârmă. Justh însuşi a declarat în dietă, că guvernul de acum nu este nici legal, nici constituţional şi unui astfel de guvern — abzis şi fără răspundere — el şi soţii săi nu-i votează nimic. In dietă e mare fierberea între deputaţi, să ivesc mereu ciocniri între partidele, cari înainte cu trei ani şi-au dat mâna, formând aşa numita „coaliţie" (întovărăşire de partide) spre a stăpâni şi cârmui această nefericită ţară. Acum să vede, că, cum zice Românul în asemenea cazuri, „şi-a vârât dracul coada între domni", căci nu numai partidele stau faţă în faţă ca duşmani, dar şi cel mai mare partid (independist) s'a rupt — cum ştim — în doue, unii urmând pe Kossuth, ceialalţi pe Justh.

In asemenea împrejurări s'a început zilele aceste noua mişcare politică, în Viena la Curte şi în dietă. Ce va urma, nu se poate şti acum, căci ne putem aştepta şi la surprize, la lucruri neprevăzute.

Pentru caracterizarea situaţiei mai amintim aci două momente.

Cu criza dela noi şi preste tot cu stările din monarchia Austro-ungară stă în legătură ezecutarea *convenţiei comerciale cu România*. Convenţia, între monarchia noastră şi România, cum ştim, s'a încheiat, şi cu 1 Ianuarie 1910 trebuie să între în vigoare. Ea însă trebuia să fie discutată în parlamente, atât în Ungaria, cât şi în Austria şi aprobată de ele. Cum însă şi în Austria sunt stări parlamentare escepţionale, convenţia nu să va putea pune în aplicare decât fără aprobarea parlamentelor, adecă pe cale siluită.

Iată deci un alt neajuns izvorât din stările politice dela noi, afară de starea ex-lex, ce va urma cu 1 Ianuarie 1910.

Un alt moment caracteristic este o declaraţie a contelui Tisza István, în legătură cu criza şi cu încercările de descurcare.

In una din serile trecute contele Tisza vorbind în „Nemzeti Társaskör" despre eventuala încercare a lui Lukács, a zis între altele următoarele:

— *Reforma cu votul universal şi chestia de naţionalitate* — aceste le ţin de două mari primejdii ale ţării.

Să teme adecă dl conte şi-şi teme pe semenii săi aristocraţi de votul poporului şi de naţionalităţi, dar Românul are un proverb, care zice, că „De ce te temi nu scapi".

In o lumină mai curioasă ne arată pe dl Tisza o altă declaraţie a sa în chestia de naţionalitate, rostită tot acum şi tot în cercul amintit mai sus.

Trebuie cultivată împăciuirea naţionalităţilor — a zis el, — aceasta e datorinţa fiecărui bărbat de stat maghiar, dar *faţă de conducătorii şi seducătorii naţionalităţilor trebue să păşim energic.*

Cum să se cultive împăciuirea, când conducătorii popoarelor sunt nebăgaţi în samă şi prigoniţi? — aceasta numai un cap grofesc ca a lui Tisza o poate înţelege. Declaraţia însă e caracteristică pentru modul de cugetare al bărbaţilor conducători în ale politicei de naţionalitate.

Informaţii despre miscările amintite mai sus, dăm în cele ce urmează:

„Oamenii regeşti".

Aşa se numesc (latineşte: homines regii) bărbaţii, pe cari regele îi încredinţează să isprăvească sau să mijlocească vre-o treabă politică. Oamenii regeşti de astă-dată sunt Lukács László şi contele Khuen-Héderváry. Ei au fost chemaţi, cum am spus, la audienţă pe Vineri, dar au fost ascultaţi şi Sâmbătă de Maiestatea Sa, iar Sâmbătă sara s'au rentors la Budapesta.

Despre audienţe semioficioasa „Bud. Tud." scrie, că ele au avut caracter informativ, adecă Maiestatea Sa a voit să asculte părerile celor doi politiciani, asupra stării politice de acum. Tot aceasta a spus-o şi Lukács gazetarilor din Viena, cari l-au întrebat despre audienţă.

După ce însă M. Sa le-a ascultat părerile, le-a dat şi o însărcinare politică, anume de-a sonda terenul politic, de-a căuta că nu s'ar putea înjgheba un guvern oarecare, care ar putea face rânduială în încurcala de acum. Cei doi „oameni regeşti" au şi început Duminecă tratativele cu fruntaşii politici. Lukács îndeosebi tratează cu Justh şi cu deputaţii din partidul lui, iar Khuen-Héderváry cu ministri şi cu celelalte partide. Neştiindu-se nimic hotărât despre mersul tratativelor, să fac fel de fel de combinaţii. Să afirmă între altele, că partidul lui Justh ar fi aplicat a sprijini silinţele lui Lukács, căci cu privire la întroducerea votului universal, egal şi secret Justh cu Lukàcs sunt de o părere, numai în privinţa băncii independente, pentru care stăruie Justh, ar trebui să se dea oarecari asigurări. Să mai vorbeşte de un minister în frunte cu Lukács, de disolvarea dietei şi de nouă alegeri etc.

Toate aceste sunt combinaţii şi ceva hotărît să va şti numai preste câteva zile, când se va vedea cu ce rezultat şi-au putut împlini „oamenii regeşti" menirea, cu care au fost încredinţaţi.

Despre acest rezultat ei vor raporta M. Sale.

Ştirile mai noue vestesc, că tratativele lui Lukács cu Iusth s'au zădărnicit, pe când cu celelalte partide şi politiciani să continuă.

Dieta.

Dieta s'a întrunit Vineri. După unele formalităţi, să ridică primministrul Wekerle şi prezintă raportul Curţii de compturi asupra socotelilor pătrarului din urmă ale anului trecut, 1908. Să naşte o larmă asurzitoare.

— A fost vremea! — Ce zice legea? —

— Ar fi vrednici de daţi în judecată... asemenea strigăte să aud din mai multe părţi.

Restabilindu-se liniştea, Wekerle prezintă mai departe proiectul despre *indemnitate*, prin care să se însărcineze guvernul a putea încassa dările şi a plăti cheltuielile statului pe cele dintâiu doue luni ale anului viitor.

Iarăşi larmă şi strigăte! Făcându-se cu greu linişte, să ridică fostul prezident al dietei Iusth şi atacă aspru guvernul, zice că accst guvern nu e constituţional, nu e parlamentar şi roagă dieta să nu dea proiectul comisiei financiare şi să nu-l pertracteze, cu atât mai mult, că după lege guvernul ar fi fost dator să prezinte întâi proiectul de budget, apoi numai proiectul de indemnitate.

In o larmă continuă dă Wekerle unele lămuriri, apoi mai vorbesc deputaţii Eber, Farkasházy ş. a. atacând şi învinuind guvernul pentru ţinuta lui din urmă.

Cu aceste şedinţa să încheie.

Şedinţele de Sâmbătă şi Luni au prezintat mai puţin interes, deşi n'au fost lipsite de larmă, strigăte şi învinuiri împrumutate între partide. In aceste doue şedinţe s'au făcut alegeri de notari şi de membrii în comisii.

Marţi, în 21. Dec. c. şi-a motivat deputatul Holló propunerea, privitoare la banca naţională. Propunerea este, ca dieta să pregătească o adresă către regele, în care să declare, că *pe 1 Ian. 1911 pretinde bancă naţională neatârnată.* Fiind de faţă aproape numai deputaţi din partidul lui Iusth, să hotăreşte, ca propunerea să se discute în şedinţa următoare, de Miercuri. S'a mai vorbit apoi asupra proiectului de îndemnitate.

In şedinţa de Miercuri, după o discuţie mai lungă, să face votarea asupra propunerii lui Holló şi să primeşte cu o maioritate de 44 voturi (pentru 133, contra 89). Prin aceasta dieta a luat o ţinută hotărâtă pentru despărţirea economică a Ungariei de Austria.

Şedinţa de Miercuri a fost cea din urmă înaintea Crăciunului catolic. Şedinţa următoare să va ţinea Marţi, în 28 Dec. c. când să va statori tecstul adresei şi să va continua discuţia în afacerea indemnităţii.

Sibiiu, 24 Decemvrie n.

Procese de presă. Cu privire la ştirea, că „Telegrafului Român“ îi s'ar fi sistat un proces de presă, redacţia „Telegrafului“ face cúnoscut, că are intentate trei procese de presă. Unul pentru publicarea memorandului medicilor din România. Contra actului de acuză s'au dat escepţii la senatul de acuză în Cluj. Alte două procese sunt pentru articolii întitulaţi „In chestia catehizării“ şi „Conflictul şi preoţii noştri“, pentru cari s'a cerut sistarea procesului, fiind ordinul lui Apponyi în chestia catehizării, nelegal.

— „Revista Bistriţei“ are pornite două procese de presă, anume pentru reproducerea unui articol în chestia limbii de catehizare, şi pentru tipărirea Manifestului foilor române. Redactorul responzabil al revistei, dl Iosif Zinveliu, a fost ascultat de judecătorul de instrucţie din Bistriţa.

Din Austria. Parlamentul austriac şi-a schimbat regulamentul, după o luptă de obstrucţie desperată a partidelor slave. Prin schimbarea regulamentului, obstrucţia va fi redusă pe viitor şi parlamentul va putea lucra cu succes în afacerile economice şi sociale, pe când certele şi frecările de naţionalitate şi de limbă vor perde tot mai mult din teren. Aceasta schimbare în Austria va avea înrîurinţă şi asupra stărilor politice dela noi.

Un atentat mişelesc.

Marţi sara pe la orele 6 un anumit Gh. Stoenescu a tras trei focuri de revolver asupra prim-ministrului României Ion I. Brătianu. Gloanţele au lovit pe dl prim-ministru in spate şi în braţ. Atentatorul a căutat să fugă, dar a fost prins.

Ştiri de cuprinsul acesta s'au telegrafat Marţi sara dela Bucureşti, vestind josnicul atentat. „Minerva“ publică asupra atentatului următoarele

Amănunte.

Dl Brătianu a sosit la orele 6 cu automobilul acasă venind dela Senat.

G. Stoenescu a tras trei gloanţe asupra primului-minisru pe când se cobora din automobil. Primul ministru strigă:

— Prindeţi-l, că m'a omorât!

Atentatorul a fugit şi a fost prins în strada Regală, de către dl col. Solacolu.

Cele trei gloanţe au lovit pe dl Brătianu, unul în spate aproape de şira spinărei, altul în umărul stâng şi al treilea în braţul stâng.

Să mai scrie din Bucureşti, că dl Brătianu a căzut în nesimţire. Au fost chemaţi numai decât drii Leonte şi Anghelescu, cari au estraş gloanţele. Starea dlui Bratianu să spune, că ar fi destul de gravă.

Vestea atentatului s'a răspândit ca fulgerul în Bucureşti şi a produs sensaţie uriaşă. Regele şi moştenitorul de tron au cerut informaţii prin un aghiotant despre starea dlui Bratianu şi despre săvârşirea atentatului.

Toţi ministrii, numeroşi deputaţi şi senatori, imediat ce au aflat ştirea, s'au dus acasă la d. prim-ministru spre a se interesa asupra stărei d-sale.

La clubul liberal s'a adunat o mulţime de lume, care aştepta amănunte asupra atentatului. Atententatul a produs sensaţie în ţara întreagă.

Cauzele atentatului.

Atentatorul Gh. Stoenescu este un muncitor dela căile ferate române. El este sindicalist (socialist), care, împreună cu alţi muncitori, au fost scoşi din slujbă pentru agitaţii socialiste şi ţinuta lor dușmănoasă statului în afacerea lui Rakovski. Stoenescu la interogator a declarat, că el a încercat să ucidă pe dl Bratianu din răzbunare, fiindcă acesta a purces foarte aspru faţă de organizaţiile (însoţirile) muncitorilor dela căile ferate române.

---

† Gherasim Domide.

Incă nu s'au uscat lacrimile de durere vărsate din incidentul morţii neuitatului bărbat, Dr. Augustin Bunea, poporul nostru e în doliu cernit încă şi iată, doliu înoit trebuie să punem, căci moartea nemiloasă a răpit din mijlocul nostru un alt fruntaş, un alt bărbat de valoare al neamului, pe *Gherasim Domide.*

Preot de model, repozatul nu s'a mărginit a fi numai slujitor al altarului şi conducător şi povăţuitor al credincioşilor încredinţaţi păstoriei sale, ci şi-a estins activitatea şi asupra altor terene naţionale, îndeosebi asupra terenului cultural şi politic. In urma zălului şi activităţii sale, el lasă un gol simţit în şirurile noastre şi pentru meritele sale, el rămâne înscris în şirul aleşilor naţiunii române.

Fie-i odihna lină!

Date biografice.

Gherasim Domide s'a născut la 1856 şi aplicându-se pe cariera preoţească, a fost numit paroh în Rodna-veche, apoi protopop în Bistriţa. După repozarea lui Ciril Deac, a fost numit de curând vicar al Năsăudului, dar moartea l-a împedecat a-şi ocupa noul post.

Om deştept şi dornic de muncă, repozatul a luat parte activă la mişcările culturale şi politice române. A fost membru la multe societăţi cultural şi economice şi a făcut parte din comitetul naţional. In procesul Memorandului a fost osândit la doi ani şi 8 luni, din cari a împlinit o parte bună în temniţa de stat din Vaţ, până la agraţiare.

Anunţul de moarte.

Familia repozatului a dat următorul anunţ:

Dr. Leonida Domide şi Elena Bolcaş ca copii, Amalia Domide născ. Puian Istade ca noră, Lucian Bolcaş ca ginere, Alma Bolcaş ca nepoată, Samson, Iosif şi Floarea Domide ca fraţi, în numele lor şi a tuturor rudeniilor anunţă cu inima înfrântă de adâncă durere trecerea la cele eterne a scumpului şi neuitatului lor tată, socru, bunic şi frate Gherasim Domide, fost membru în comit naţ. vicariu foraneu episcopesc numit în vicariatul Rodnei, paroch gr.-cat. în Bistriţa şi protopop al tractului gr.-cat. al Bistriţei, membru al comitetului şi comisiunei administrătoare de fondurile grăniţereşti Năsăudene, fost preşedinte al acestor fonduri, membru al comisiunei de opt administrătoare de pădurile comunelor Năsăudene, membru al congregaţiei, comitetului administrativ şi comisiunei permanente a comitatului Bistriţa-Năsăud, president al „Reuniunei de cetire şi gimnastică din Bistriţa“, vicepresident al despărţ. Bistriţa al „Asociaţiunii“, membru şi sprijinitor al tuturoa reuniunilor noastre culturale, membru în direcţiunea institutului „Bistriţana“ etc., care după un scurt, dar greu morb şi-a dat blândul şi nobilul suflet în mânile Creatorului în 16 Decemvrie n. 1909 la oarele 9 dimineaţa, în al 54-lea an al vieţii şi în al 29-lea an al preoţiei.

Rămăşiţele pământeşti ale scumpului defunct s'au aşezat după ritul bisericei gr.-cat. spre odihnă vecinică Sâmbătă în 18 Decemvrie 1909, în cimiterul gr.-cat. din Bistriţa.

Inmormântarea.

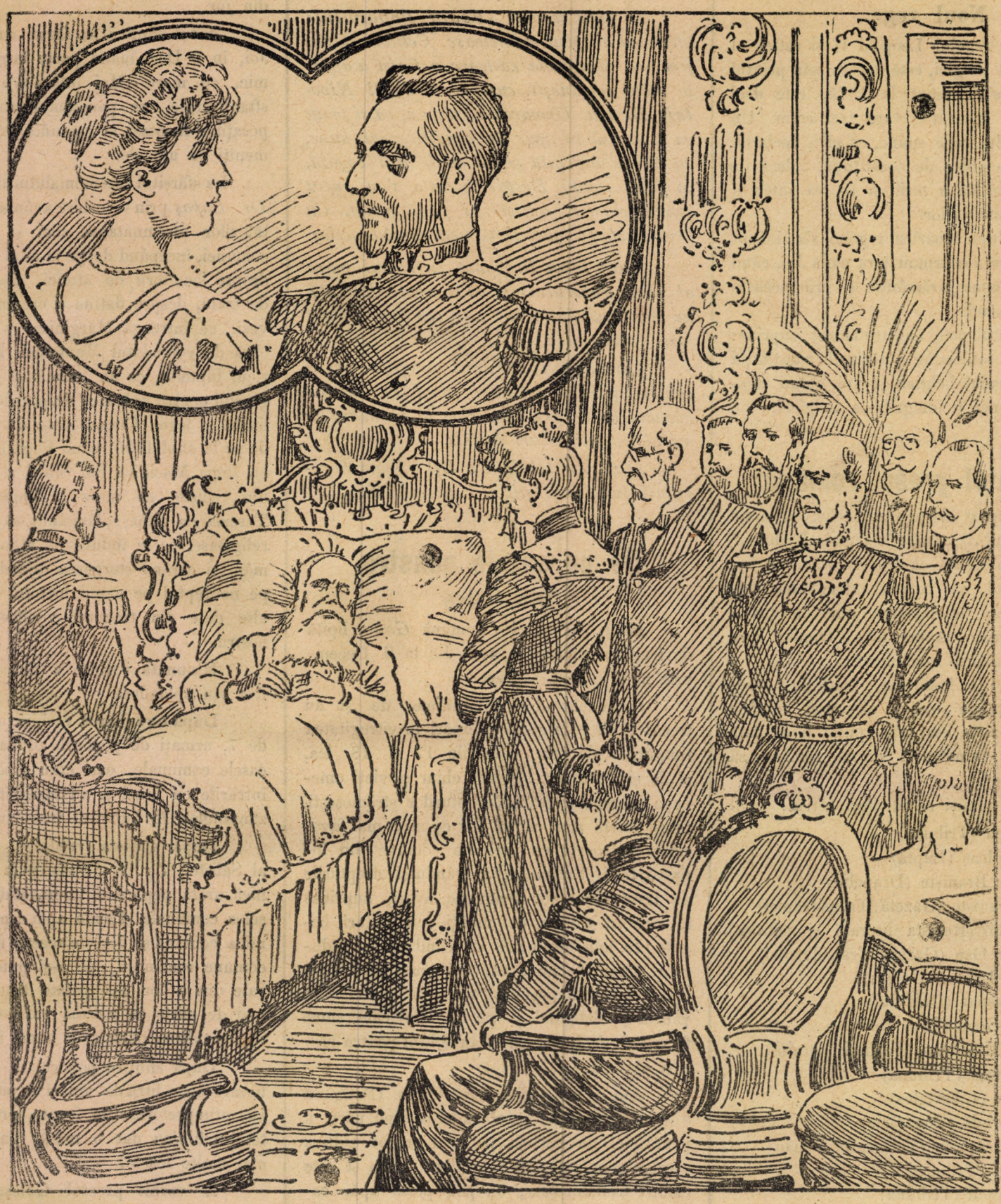
La înmormântare au luat parte o mare mulţime. Ceremonia religioasă s'a început la casa mormântală, iar în biserică prohodul a fost pontificat de canonicul Dr. O. Domide, dela Gherla. Tot d-sa a spus şi cuvântul funebru bisericesc, în care a insistat asupra frumoaselor calităţi ale răposatului.

Dl Dr. G. Tripon arată meritele câştigate de regretatul pe terenul cultural. Dl Dr. D. Ciuta vorbeşte în numele reprezentanţei fondurilor grăniţăreşti.

La mormânt a vorbit deput. Dr. Alexandru Vaida-Voevod, în numele clubului şi comitetului naţional, iar în numele preoţimii din vacariat a vorbit protopopul P. Grapini.

---

† Leopold II. regele Belgiei.

Vineri noaptea, în 17 l. c. a repozat în castelul Laeken (l. Brucsela) regele Belgiei, *Leopold II.* în vârstă de 75 ani. Urmaşul lui pe tronul Belgiei — repozatul având numai fete — este nepotul său, *Albert.* Chipul nostru de aci ne arată pe regele Leopold pe patul său mortuar şi sus este portretul noului rege Albert şi al soţiei sale.

Regele Leopold II a avut o viaţă interesantă şi în parte aventurioasă. In timpul din urmă s'a vorbit mult despre aventurile sale amoroase, nepotrivite cu poziţia unui cap de stat. De aceea a şi fost aspru criticat şi şi-a perdut în parte şi iubirea supuşilor săi. Om isteţ, el s'a purtat cu cinste faţă de constituţia ţărei sale, s'a îngrijit cu succes de progresul economic al Belgiei, căci avea un talent deosebit pentru afacerile economice. Dar alături de aceste însuşiri bune, el era uşuratic, iubitor de petreceri şi de femei, pentru cari cheltuia sume mari de bani. El îşi petrecea adeseori în Pariz, în societatea teatralistelor şi altor femei uşuratice. Spre anii bătrâneţei s'a îndrăgostit în fata unui portar, cu care a avut mai mulţi copii şi pe care a ridicat-o la rangul de baronesă, şi se zice, că s'a şi cununat cu ea, dându-i numele de baronesa Vaughan. Aceasta a stat lângă el până la moarte.

Regele Leopold a avut trei fete, dintre cari una este *Stefania,* fosta soţie a moştenitorului nostru de tron Rudolf, acum măritată după un conte ungur, Lonyai. Cu fetele sale a fost certat şi nici în oara morţii n'a voit să le vază.

Regele Leopold a întemeiat în Africa *statul Congo,* pe care l-a organizat şi din care trăgea venite mari. Anul trecut l-a predat Belgiei.

Mai e de amintit din domnia repozatului rege, că partidul clerical a întrodus votul plural la alegerile pentru parlament şi că la 1898 parlamentul a decretat *limba flamandă,* a doua limbă a ţării, de limbă de stat, egală cu limba franceză, care până atunci era singura limbă de stat a Belgiei.

Despre momentele cele din urmă a regelui să anunţă, că moartea i-a fost foarte liniştită.

Regele a lăsat testament şi de executori ai testamentului a numit pe fraţii baroni Goffinet.

Ziarul „Le Journal“ din Pariz publică acest testament, care e următorul:

„Am moştenit dela părinţi cincisprezece milioane, pe cari le-am păstrat până astăzi. Altceva nu am. Aceste 15 miloane vor deveni după moartea mea averea moştenitorilor, cărora executorul testamentar le va pune la dispoziţie această avere, ca să o împărţească. Vreau să mor în religia catolică. Opresc să mă urmeze cineva până la groapă, afară de

nepotul meu Albert şi servitorii. Dumnezeu să păzească Belgia şi să-mi fie milostiv".

Publicul crede însă, că regele a avut şi altă avere, vre-o 30 milioane de franci, pe cari i-ar fi lăsat baronesei Vaughan şi copiilor.

Inmormântarea s'a făcut Miercuri în cripta din biserica castelului Laeken.

Noul rege.

Urmaşul regelui Leopold II şi astfel al treilea rege al Belgiei, este nepotul său prinţul *Albert*. El s'a născut la 1875, este deci de 35 ani. E însurat şi are trei copii. Un prietin al noului rege spune, că el a declarat, că se va ţinea strict de constituţie, adecă de legea fundamentală a ţării şi se va interesa de soartea muncitorilor.

Indată după moartea regelui s'a alcătuit o regenţă, care a ocârmuit ţara până Joi, când noul rege a depus jurământul şi prin aceasta şi-a ocupat tronul.

Jurământul este de următorul cuprins:

„Jur că totdeauna voi cinsti constituţia şi legile poporului belgian şi voi apăra neatârnarea naţiunei şi integritatea Belgiei".

Sindicatul presei române.

Dând raport despre serbările, aranjate cu prilejul sfinţirii caselor ziarului „Tribuna" din Arad, am vestit că gazetarii nostri întruniţi la Arad, au hotărît întemeiarea sindicatului, adecă întemeiarea unei însoţiri a gazetarilor români. Acum ni să trimite spre publicare următorul comunicat:

Aderând la hotărîrea, luată la Arad, de-a să înfiinţa un sindicat al presei române şi gazetarii români cari n'au putut fi de faţă la consfătuire, sindicatul presei române să consideră înfiinţat.

Au fost admişi ca membri activi:

1. Sever Bocu (Tribuna)
2. Lucian Bolcaş (Lupta)
3. Dr. Valer Braniște (Drapelul)
4. Victor Braniște (Gazeta Transilvaniei)
5. Aurel Ciato (Revista literară şi politică)
6. Dr. Sever Dan (Gazeta Transilvaniei)
7. Aurel C. Domşa (Unirea)
8. Mihail Gaşpar (Drapelul)
9. Octavian Goga (Ţara noastră)
10. Silvestru Moldovan (Foaia Poporului)
11. Ioan Montani (Tribuna)
12. Ioan Moţa (Libertatea)
13. Vasile Osvadă (Tovărăşia)
14. Teodor Păcăţianu (Telegraful român)
15. Ghiţă Pop (Tribuna)
16. Iosif Schiopul (Tribuna)
17. Dr. Dionisie Stoica (Gazeta de Duminecă)
18. Gheorghe Stoica (Tribuna)

Constituirea sindicatului:

Preşedinte: Octavian Goga. Vice-preşedinte: Sever Bocu. Secretar: Iosif Schiopul.

Membri în comitet: Lucian Bolcaş, Dr. Valer Braniște, Dr. Sever Dan, Silvestru Moldovan, Ioan Montani, Ghiţă Pop, Dr. Dionisie Stoica, Gheorghe Stoica.

Comitetul a fost însărcinat cu alcătuirea statutelor, cari, după admiterea lor din partea membrilor sindicatului, vor fi înaintate ministerului de interne pentru a fi aprobate.

Invitare de abonament.

*Apropiindu-se sfârşitul anului, deschidem un nou abonament la »**Foaia Poporului**« pe anul 1910.*

»Foaia Poporului« va fi şi în anul ce vine, aceeaş, ce a fost până acum, de 17 ani ai fiinţării sale: un apărător al drepturilor poporului nostru, un sfătuitor sincer al oamenilor dela sate, o făclie luminătoare al tuturor ce o cetesc şi-i urmează poveţele.

Ea va merge pe aceeaş cărare dreaptă ce a străbătut-o de 17 ani şi dela care nu s'a abătut şi nu să va abate nici odată.

*In anul ce vine »**Foaia Poporului**« intră sub auspicii priincioase. Cetitorii nostri ştiu, că tipografia editoare a foaiei a ajuns în mâni româneşti, cumpărată de dl **Nicolaie Bratu**. Urmarea acesteia e, că şi foaia va fi scoasă în tipar în condiţii mai bune, va fi mai îngrijită şi cu mult mai bogată, ca până acum. Despre aceasta s'au putut convinge onor. cetitori şi până acum. Cu toate aceste preţul de abonament rămâne acelaş.*

Dacă luăm în samă cuprinsul mare al »Foii Poporului« şi că ea apare ilustrată, ne vom încredinţa, că este cea mai ieftină foaie românească.

Cerem deci sprijinul iubiţilor nostri cetitori şi-i rugăm a-şi renoi în curând abonamentul, spre care scop la numărul de azi alăturăm avizuri postale.

Ii rugăm totodată a lăţi »Foaia Poporului« între prietinii şi cunoscuţii lor.

De pe satele noastre.

Din Galeş.

Mica, dar harnica comună *Galeş*, lipită de fruntaşa Săliște, a avut Joi în 9 Decemvrie n. c. o rară sărbare.

Comunele din Mărginime de şi au trecut şi ele prin grele încercări în vitregitatea timpurilor de prin veacurile 17 şi 18 lea, şi de şi au luptat şi jerfit chiar şi vieţi omeneşti pentru apărarea drepturilor strămoşeşti, totuş putem zice că au fost cu mult mai favorizate de soarte ca celelalte comune din întinsul ţării. Strămoşii, apărându-şi drepturile au lăsat urmaşilor frumoase averi, cuprinse în teritorii estinse de munţi, cu păduri bogate. In anii din urmă crescând preţul pădurilor, comunele au avut venite mai mari decât mai nainte din păşunat, prin punerea lor în vânzare, câştigând şi pe aceasta cale sume frumoase de bani, cari s'au folosit pentru lucruri obşteşti.

Aşa a făcut şi comuna Galeş. Câştigând o sumă însemnată prin vinderea unei părţi a pădurilor, au hotărât în anul trecut zidirea caselor comunale, cu cancelarii, cum şi alte clădiri trebuincioase, un pod peste apă, canalizări etc.

Incă din toamna anului 1908 s'au pus baza lucrărilor, iar în anul acesta s'au terminat prin măiestrul Rimner următoarele zidiri:

O casă comunală cu etagiu, constătătoare din 2 cancelării: Notarială şi pentru primar, cu o sală de şedinţe şi odăi pentru locuinţa notariului.

Casele sunt zidite în stil elegant, în formă de vilă, în o poziţie frumoasă, încungiurate cu un zid cu grilaje de fer, având înfăţisarea unui castel. Au costat 19,100 cor.

Grajdurile pentru taurii sătesti făcute după toate recerinţele de acuma, au costat 6226 cor. Un pavilon în stil elveţian pentru jocul tinerilor.

Ca să fie edificate toate acestea la un loc a fost de lipsă canalizarea riului, pe o întindere de 122 de metri, înalt dela $2^1/_2$ până la 3 metri, iar peste albia lui s'a făcut un pod de ciment. Toate aceste au costat 17 mii cor.

Fiind toate isprăvite, fruntaşii comunei, cum sunt notarul Ioan Bătucă, primarul Dumitru Tâmpănar, părintele Ilie Iosof etc. au hotărît să fie sfinţite după datina creştinească. Spre acest scop au învitat la serbare pe dl prot. Dr. Stroia din Sibiiu, pe admin. prot. Dr. Lupaş din Săliște şi alţi 5 preoţi din jur.

Actul sfinţirii s'a făcut, cum am amintit, Joi, în 9 Dec. luând parte întreg poporul cu mic, cu mare. Mai întâiu s'a servit, după sfta liturgie, un parastas pentru odihna reposaţilor fruntaşi ai comunei, cari au fost pomeniţi cu numele.

La sfârşitul ceremonialului dl administrator *Dr. Lupaş* prin o vorbire avântată arată ascultătorilor însemnătatea zilei şi face istoricul comunei, începând de pe la anul 1300, vorbind despre locuitorii de atunci, despre feliul lor de traiu, despre datine şi credinţe. Aduce dovezi, că întreaga Mărginime s'a ţinut odinioară de voivodatul Munteniei. Face apoi istoricul luptelor, ce au trebuit să supoarte Mărginenii pentru apărarea drepturilor lor şi pentru limbă şi lege. Citează date din un document de pe la anul 1700, când Popa Ioan din Galeş, cu Popa Măcinică din Sibiel şi cu un mirean din Săliște, au mers la împărăteasa Maria Terezia cu jalbă, plângându-să de prigonirile religioase, ce le îndura pe atunci poporul român, şi cerând ştergerea dijmei, ce era pusă pe nedreptul pe capul bietului român, cum şi alte date din trecutul vijelios al poporului nostru.

Minunata vorbire a dlui Dr. Lupaş a fost viu aplaudată.

După terminarea vorbiri preoţii în număr de 7, urmaţi de poporul adunat au mers la casele comunale, cari erau înpodobite la toate întrările cu brazi şi au săvârşit sfinţirea aşăzămintelor, în bubuitul treascurilor.

După aceasta vrednicul fost protopop al Săliștei, *Dr. I. Stroia*, prin vocea-i puternică arată poporului însemnătatea sfinţirei caselor comunale. Laudă apoi isprava făcută de mica comună şi doreşte aceeaş fericire şi alter comune româneşti, de a-şi putea vedea ridicate din a lor aşa palate frumoase, doreşte mai de parte ca zidirea ridicată de Galişeni să fie zidirea păcii şi a bunei înţelegeri.

După sfinţire poporul a fost împărtăşit fiecare cu o litră de vin şi o pită, iar preoţilor cu primpretorele în frunte, precum şi comitetului li s'au dat o masă, unde s'au rostit mai multe toaste.

A vorbit preotul Galeşului, dl Iosof, mulţumind lui D-zău că a ajutat Galişenilor să-şi vază întrupată o veche dorinţă.

Vorbeşte apoi frumos şi înălţător dl primpretor Petru Drăghits, ca şef al cercului pretorial. Aduce laudă primariului Dtru Tâmpenariu, notariului Ioan Bătucă şi preotului Ilie Iosof, cari ajutaţi de vrednicul comitet, au lucrat de au săvârşit măreaţa operă, care ar putea fi fala unui oraş, nu a unui sat, şi încheie cu dorinţa, ca fruntaşii comunei să fie stăpâniţi de aceeaş armonie, de care au fost conduşi şi în trecut.

Insufleţirea de care era stăpânit poporul în decursul vorbirii, era mărită prin bubuitul treascurilor. Pentru frumoasele isprăvuri din Galeş merite mari şi-au câştigat notarul Bătuca, care a îngrijit de lucrări cu zel neobosit, apoi dl primpretor Drăgits, care şi de astădată a dat dovezi strălucite de iubirea de neam, dând tot sprijinul conducătorilor din Galeş.

Lupescu dela Ibăneşti.

Vâjie vântul...*)

Vâjie vântul pe afară cumplit,
Ninge zi-noapte, tot câmpu-i albit.
Scunda căscioară cu'nguştii păreţi
Stă troenită de tot sub nămeţi.

Lângă căminul pustiu, fără foc,
Mama, copii, lipsiţi de noroc,
Vineţi la faţă de ger şi de vânt,
Udă cu lacrămi al vetrii pământ.

Pâine-o fărâmă n'au, — apă'n ulcior,
Sloiu e'nghcţată p'un colţ de cuptor...
Cel mic — bolnav e, sărmanul, de ieri:
Luptă pe pat cu-ale morţii dureri.

»Mamă!« el geme de un tremur cuprins,
Mama la pieptu-i odorul şi-a strâns.
Geaba şi-l strânge!.,. în braţele-i reci,
Pruncul suspină şi-adoarme pe veci...
. . . . . .

Voi ce la vatra 'ncălzită şedeţi,
Făr' să vă pese de vânt şi nămeţi:
Fie-vă milă de cei care pier
Stinşi — prin bordee — de foame, de ger.

P. Dulfu.

Sandu.

Pentr'un ţoiu, când n'avea banul,
Îşi dădea zălog sumanul.
Pentr'un chil, când a 'nsetat,
Sufletul şi-l'ar fi dat.
. . . . . .

Dela crâşmă toţi plecară
Numai el mai stă, şi-i seară . . .
A plecat şi el acum,
Cumpănindu-se pe drum.

Merge... păn' la crucea 'naltă,
Iar la cruce... buf! în baltă...
S'a sculat cu mare greu,
Iată-l la căminul său.

Soaţa-i zice: — »Arz-o focul!
»Crâşma ţi-o mâncà noroeul!...
Dânsu-i bate din picior:
— »Iar?... să taci!... că te omor!...

Ea mi-l roagă: — »Hai la masă«.
El, o ia de păr prin casă.
Copilaşii... sar, ţipând.
El, le cară pumni la rând.

— »Vai!... păgânul!.. mi-i sugrumă!«
— »Ce?... Mai na şi ţie, ciumă!...
Apoi cade jos, turtit.
Somn adânc l-a copleşit.

Dimineaţă, o arsură,
Foc îi sânt: şi piept şi gură,
Ca să-i treac'al setei jar,
Pleacă 'n sat la crâşmă iar.
. . . . . .

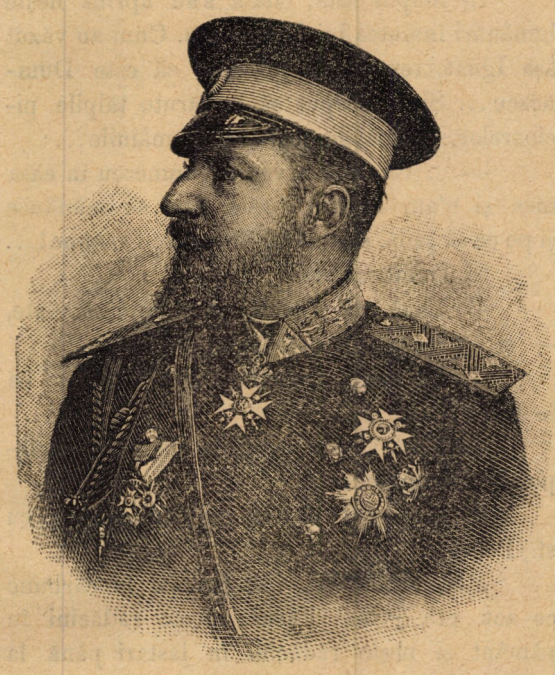
Intr'o noapte viscoloasă,
Geaba-l aşteptau acasă..
Către ziuă, l-au găsit:
Intr'un şanţ, înţepenit.

P. Dulfu.

*) Din volumul „Cântece şi poveşti“ ce va eşi în curând de sub tipar în editura „Minerva“ (Bucureşti.)

Alianţa balcanică şi regele Bulgariei.

Vorbind într'un număr de mai nainte despre „*Alianţa balcanică*“ am spus, că vizitele regelui *Ferdinand* al Bulgariei în Sârbia stau în legătură cu această alianţă.

Alianţa, pusă la cale de cercurile panslave, ar alcătui-o de-o camdată cele trei state slave din Balcani: Bulgaria, Sârbia şi Muntenegru, dar centrul şi factorul principal al ei are să fie Bulgaria, respective regele Ferdinand.

Regele mergând săptămâna trecută la Viena, a trecut prin Belgrad, unde la gară a fost salutat de prinţul moştenitor al Sârbiei, Alexandru, şi să zice, că la reîntoarcere se va opri la Belgrad, pentru a face o nouă vizită la Curtea regală sârbească.

Toate aceste sunt în legătură cu proiectata alianţă, care preocupă cele mai largi cercuri slave.

Aşa d. e. studenţii sârbi ţin de curând un congres, în care se va desbate şi chestia confederaţiei balcanice. La congres vor fi invitaţi să ia parte şi studenţii turci, cari însă nu prea sunt însufleţiţi de această alianţă.

In orice caz, dacă se va înjgheba plănuita alianţă, regele bulgar Ferdinand va juca un rol de frunte între aliaţi, dat fiind că Bulgaria este cel mai de samă stat slavic în peninzula balcanică.

Dăm aci portrotul lui Ferdinand, cu observarea, că e luat din „*Călindarul Poporului*“ pe 1910, care e împodobit cu mai multe asemenea ilustraţii frumoase şi actuale

---

IGNAT.

— Poveste. —

Mai de demult oamenii tăiau porcii în ziua de Ignat şi le da cu săcurea în cap.

Aşa, Ignat cu ta'-său, s'au apucat să taie şi ei porcul. Când vru să dea Ignat cu săcurea în capul porcului, nimereşte în cap pe ta'-său şi-l omoară!

El, ce să facă? L-a omorât,... la omorât!... Incepu a se văieta: că ce-a greşit de-a omorât pe ta'său?...

Il îngroapă, îi făcu pomană şi plecă în lume....

Spuse şi la mic şi la mare şi la tânăr şi la bătrân, că ce să facă ca să scape de păcat?

Şi pe drum s'a întâlnit cu un popă bătrân. I-a spus tărăşenia: iată aşa, aşa, aşa, — cum făcuse... I-a spus popa ca să facă un cinuleţ (luntriţă) la o apă curgătoare şi să treacă pe toţi călătorii tără nici o plată. Şi la marginea apei să-şi facă un cămin ca să şadă acolo. Şi a mai spus:

— Ia un tăciune de tufă şi-l înfige în pământ; dacă s'o prinde până la trei ani, bine, îţi iartă Dumnezeu păcatele; dacă nu s'o prinde, să ştii că nu ţi-le iartă...

Aşa a şi făcut; şi-a făcut cinul şi căminul, şi aduse nevasta, copii, — se aşează la o apă, — şi trecea şi ziua şi noaptea pe cine venea... Trecu astăzi, trecu mâine, aproape trei ani, şi când se pomeni într'o noapte,... viscolea şi bătea un vânt... şi ei mâncare... na!.. nimic!... — se pomeneşte strigând de dincolo de apă:

— Măi Ignat!

El răspunde:

— Aud, frate!

— Vino frate de ne trece, că pe astfel de vreme ne'necăm...

◆ FOIŢA ◆

Colindă.

Com. de *Petru Bura*, înv.

Trei cocoşi negri cântară,
Zori de ziuă revărsară.
Dar şi Iuda s'a sculat,
Pe Christos l-a sărutat.

Sărutară-l şi-l vândură,
La păgânii de jidovi.
Jidovii unde l-au dus?
Către curtea lui Pilat.

Jidovii din graiu grăia:
Restigneşte-ni-l Pilate,
Ca ăsta le face toate!

Ba eu nu l-oi restigni,
Că-i sânge nevinovat,
Şi păcat pe jos vărsat.

Mai strigară-a doaua oară:
Restigneşte-ni-l Pilate!

Ba eu nu l-oi restigni,
Măcar cât l-am judecat,
Vină 'n trânsul n'am aflat.

Mai strigară-a treia oară.
Mai cu foc şi mai cu pară:
Restigneşte-ni-l Pilate,
C'acesta le face toate;
Că de nu li restigni
Nouă 'mpărat nu ni fi!

Şi Pilat s'a turburat,
Mâneci dalbe-a sufulcat,
Pe cruce l-a ridicat,
Pe cruce dalbă de brad,
Cu suliţa l-a străpuns,
Sângele pe stâlp a curs.

Şi Christos aşa-a strigat,
Tot pământu-a tremurat,
Petrile s'au despicat.
Soarele s'a 'ntunecat,

Luna 'mbrăcându-se 'n sânge
Stelele începură-a plânge.

Plângeţi stele mărunţele
Că vedeţi canoane grele,
Pentru-a lui Adam greşele.

Mâţa sau pisica cea verde.

— Legendă de pe Bârgău. —

(Urmare şi fine).

Dela năvălirea Tătarilor multe lucruri s'au schimbat pe la noi. Urmaşii celor ce au scăpat cu viaţa de urgia tătărească, pe valea Bârgăului şi pe Someş, s'au făcut cu vremea voinici de oaste, grăniţeri viteji, gata în totdeauna de răsboiu şi cari în lupte au făcut cinste numelui de Român.

Cu un veac înainte, în războaiele crâncene cu Napoleon cel Mare, împăratul Franţozilor, grăniţerii din ţinutul Năsăudului au fost duşi şi ei la lupte, departe în ţări străine. Au ajuns până în mândra Italie şi înspre hotarele ţării franţozeşti.

Odată oastea împărătească îşi odihnea ostenelele luptelor. Grăniţerii noştri stăteau tologiţi în jurul focurilor de tabără, cari ar-

Se sui în cin și trecu. Când dincolo nu găsi pe nimeni și trecu iar îndărăt, văietându-se cum se înnecară oamenii până a ajunge el... Și când se între în casă, aude iar, strigând:

— Mă Ignat, mă!

— Aud, frate, aud!

— Vino, frate, de ne trece că ne'necăm, vai de capul nostru...

Și iar trece dincolo, și când dincolo nu găsi pe nimeni!... Și începu iar a se văieta și olicăi, că ce se făcură?

— Eu m'am pus să-mi ispășesc păcatele lui tata, și eu mai multe am făcut!...

Și când să între în casă, iar aude strigând:

— Uu-u-u, mă Ignat, mă!

Aud, frate, aud!

— Vino frate de ne treci că ne'necăm și alta nimic!...

Și iar trecu cu cinul. Când ajunse dincolo, găsi doi moșnegi bătrâni-bătrâni. Ii luă în brațe, îi sărută, — că unde scăpaseră de înnec, — îi puse în cin și-i trecu dincolo acasă la el. Acolo începu să le spuie cumcă el s'a apucat să ispășească păcatele lui ta'-său și acum mai mari păcate a făcut; că de aseară pân'acum două rânduri de oameni se'necară... Și moșnegii i-au răspuns:

— Lasă mă Ignate, c'o vedea Dumnezeu!..

Și acei moșnegi nu erau decât Dumnezeu și cu Sf. Petre.

Intrară în casă, Ignat să uită încolo, să uită pe dincolo, nici un scaun... N'a avut ce să le puie ca să șadă, că erau săraci și i-au dat lui Sf. Petre vigul de cioareci și lui D-zeu trîmba de pânză. Cum șezură pe ele, vigul și trâmba începură să crească supt ei... Copii plângeau de foame,... plângeau... de ziceai... aaaș!..

Da unchești:

— Mă Ignate, ia împacă mă, ăi copilași ce-au de tot plâng așa?

— Păi... știți ce, plâng de foame,.. văzură pe mumă-sa arzând țăstul... și nouă ne e rușine să spunem ce avem de gând să băgăm în el... — le-a răspuns Ignat.

— Orice-ați avea, nu ne împăcați până nu ne-ți spune...

Nevasta a făcut ce-a mai făcut prin casă și când s'a uitat Dumnezeu și cu Sf. Petru într'altă parte, a lăsat țăstul jos, gol. Când îl văd copii lăsat, încep și mai tare să plângă.

Mamă-sa le zise încetișor:

— Las'cu maica,.. că vă scoate ea acum pâinea din țăst,... și-o să mâncați,... și-o să vă culcați...

Și de unde? că țestul era gol!...

O'ntrebă Dumnezeu, că ce-au în țăst? Ea îi răspunde:

— Nu e nimic,... l-am lăsat așa ca să zică copii că e pâine,... păn'or adormi...

Și Dumnezeu:

— Ia împacă copiii că prea plâng,... caută în țăstu ăla că trebue să aveți ceva sub el; nu se poate...

I-a răspuns Ignat că:

— Nu, că nu avem nimic sub țăst...

— Ia lasă, caută sub țăst de împacă copii, nu vezi cum plâng?...

Și când se duce nevasta lui Ignat de ridică țăstul, o pâine d'ele dospite, mare-mare, ce de-abia avea loc sub țăst de mare ce era.. După ce-o scoate, o frânge și-o împarte la copii. Se pun copilașii și mănâncă și se mai pun și ei ăi bătrâni.

In timpul ăsta, odată s'au aprins nește lumânări înaintea lui Dumnezeu. Cum au văzut așa Ignat, repede s'a priceput că este Dumnezeu... Și a început să le sărute tălpile picioarelor, și poalele țoalelor, și mâinile...

— ...Că cum a venit Dumnezeu în casa mea și n'am avut ce să-i dau să mănânce și pe ce să șadă, sărăcuțul de mine, Doamne!...

Și Dumnezeu:

— Lasă mă, Ignate, că ai împlinit toate, — și să mergi cu noi...

— Să merg Doamne; dar copiilor ce le face?

— Lasă-i, am eu grije de ei, — răspunde Dumnezeu.

Și au plecat: Ignat, cu Dumnezeu și cu sf. Petre.

Mergând ei așa, au dat pe la cărbune ce acu era prins. Făcuse nește rădăcini în pământ și nește rădăcini în lăstari până la brâu!.. Și-au luat-o înainte... Pe drum, Dumnezeu îi zise:

— Astăzi sunt trei ani decând ai omorât pe tată-tău. Să știi că ți-ai ispășit păcatele.. De-acum înainte să fii harnic ca să nu mai faci...

Și au mers tot înainte, câți ani or fi mers nu se știe, că s'au întâlnit c'o trăsură cu nește telegari de cai, de credeai că zboară nu altceva, și-'n trăsură unde se lefăiau nește boieri... In urmă le veneau samare încărcate cu marfă scumpă... Negustori mari!...

Și-a zis atunci Dumnezeu:

— Mă Ignate, cunoscuși tu pe cineva din negustorii ăia? A?...

— Nu cunoscui pe nimenea, Doamne...

— Vezi mă, ăia fură feciorii tăi...

— Taci, Doamne!..

— Ai tăi fură, măi Ignate!

Auzind așa, Ignat vru să le sărute picioarele și mâinile, dar ce să le sărute? că și pieriseră...

Luându-o Ignat îndărăt, se întâlnește iar cu trăsura. Își luă inima în dinți de-o opri, și-i întrebă:

— Eu pe dumneavoastră par'că v'aș cunoaște,...; da de.. nu știu de unde să vă iau,... v'asămui cu nește copii...

— Ce copii, omule?

Cu nește copii ai mei, cari i-am părăsit la apa cutare...

— Păi... noi suntem copii ăia de cari spui d-ta...; noi suntem copii lui Ignat...

Mânca-v'ar taica, voi sunteți copii mei!..

Și-au p'ecat cu toții înainte...

„Albina" *N. I. Dumitrașcu.*

SFATURI.

Pentru casă nouă de zid. Când ne mutăm într'o casă nouă, varul de pe zid fiind încă crud, suntem espuși să ne bolnăvim. Iată o rețetă ca să înlăturăm asemenea primejdie: Luăm unt-de-nucă fiert și spoim pereții de trei ori. Atunci nu numai că poți să te muți în casă, ci nici odată nu să va prăsi nici o jiganie, care poate să-ți facă supărare.

Insămnătatea așternutului. Vitele de jug după munca grea de toate zilele neapărat au lipsă de odihnă și de rapaos, ca să strângă puteri noue. Vitele însă numai atunci să pot odihni și recrea, dacă au culcuș moale și uscat. Un grajd murdar, în care vitele să așează pe un culcuș umăd și murdar, nu numai că nu ajută vitelor, ci este chiar și stricăcios pentru sănătatea lor. Dacă grijim în măsură cuvenită de așternut curat, nu numai că facem bine vitelor noastre, ci totodată căpătăm gunoiu mai bun și mai prețios. Să înțelege de sine, că vitele ținute totdeuna în grajd, au lipsă de așternut mai bogat decât vitele, cari numai peste noapte se leagă în grajd. Vitele masculine au lipsă de mai mult așternut decât cele femenine, căci la cei dintâi udul ajunge și să strînge sub vite. Să așternem sub vite totdeauna în așa măsură, ca să le putem ținea curate și ca să afle un culcuș moale și svântat.

---

deau cu flacări vioaie în amurgul sării. In partea unde erau Bârgăuanii numai ce se ivește o babă bătrână și urâtă și cu părul vâlvoiu. Nimenea nu știa de unde a venit, gândeai că a eșit din pământ. Ea întrebă pe feciori, dacă cunosc muntele Frumoșana, din preajma Tihuței?

Câți-va răspunseră, că știu muntele și cunosc bine locurile și văile de pe acolo.

— Dacă e așa — zise Tătăroaica cu blestemul, căci ea era — ascultați și băgați bine de seamă la vorbele mele, că de veți asculta, de mult bine veți da.

Și zgripțuroaica le povesti din fir în păr, cum au venit odinioară Tătarii pe valea Bârgăului și pe la Frumoșana, cum au lăsat acolo ascunse comori mari și făcându-le cunoscut locul unde se găsesc ele, le zise:

— N'aveți decât să săpați în locul ce vi-l'am spus și veți da de mari bogății, dar să luați sama, că ele sunt străjuite și dacă veți ști să vă supuneți straja, averile vor fi ale voastre...

Grăind aceste, hârca bătrână peri ca o nălucă, lăsând pe oșteni buimăciți.

Nu peste mult a dat D-zeu de s'a pus pace cu Franțozul și grănițerii noștri au sosit acasă pe plaiurile Ardealului, în frumoasa vale a Bârgăului. Câțiva din ei, cari n'au uitat vorbele babei ciudate din tabără, s'au întovărășit și luând cu sine sape, hârlețe și topoare s'au dus în muntele Frumoșana să dea de urma comorilor îngropate. Aflând locul, după cum spusese baba, s'au apucat de săpat, dar când erau în toiul lucrului, numai ce văd, că iese din o vizuină o mâță și se îndreaptă ață la ei. Dar ce mâță era, Doamne ferește! Era mâță ca toate mâțele, însă cu părul verde, cum e verde iarba după o ploaie de primăvară. Feciorii stătură uimiți o clipă, apoi unul din ei toacă dobitocul în cap cu un topor. Și ce gândiți că s'a întâmplat? Mâța naibii nici grije nu avu de lovitură și să bârzoia mai tare către feciori. Atunci ei băgară de seamă că la cap mâța sămăna întocmai cu baba hârcă, ce li-se arătase în tabără.

Spăimântați de această vedenie, feciorii noștri aruncară hârlețele și topoarele și o tunseră la fugă, de nu se opriră până în sat în Tihuța. Vreme lungă nici unul din ei nu s'a mai arătat pe la Frumoșana. Dar vestea despre comori și despre mâța sau pisica cea verde se lăți prin împrejurime. Și mulți alții făcură săpături pe coastele Frumoșanei, dar mâța cea verde nimeni n'a mai văzut'o, nici comorile n'au fost aflate.

Intr'un târziu o vrăjitoare de pe Bârgău, cu fața zbârcită și bătrână cât veacul spuse Bârgăuanilor următoarele:

— Au făcut rău cei dintâi săpători, că nu mi-au cerut sfatul meu. Ei au greșit. Trebuiau să lege de coada mâței celei verzi o sfoară și atunci strigoaia își perdea puterea și-i călăuzia în vizuinele muntelui la comori. Acum e târziu, căci mâța cea verde nu se arată oamenilor decât odată într'un veac.

Din pricina aceasta nu s'au putut găsi până azi comorile din muntele Frumoșana.

Silvestru Moldovan.

Insemnătatea cioarelor pentru vânători și economi și stârpirea lor.

(Urmare și fine).

Otrăvirea cioarelor nu duce la rezultat îndestulitor. Dupăce una-două au murit ori zăpăcite de bucățile înveninate arată semne de perire, celelalte cioare, în modul cel mai ciudat, ca și când ar cunoaște periclul, se retrag și părăsesc locul mutându-se de acolo, ca să fericească alt ținut. Din această cunoaștere a primejdiei se explică datina țăranului nostru, că la păpușoiul atacat și în curtea cu galițe, acață câte o cioară pușcată ca semn de primejdie; durere însă aceasta numai puține zile are efectul dorit, pentrucă după ce se dedau cioarele cu mozomaina din sângele lor propriu — cu atât mai înverșunat continuă prevaricația fără frică.

Rezultat mai bun a obținut contele Hegnenberg-Dux cu o metodă de otrăvire destul de practică, cu pesculeți micuți de circa 5—8 cm. lungi. Desfăcând folcuțul presculețului băgăm întrânsul o bucată de pastă de fosfor de mărimea unei boabe de mazăre și strângând peștele peste foale împrăștiăm fosforul în lăuntrul peștelui. Dupăce am pregătit câteva sute de pesculeți otrăviți în modul arătat, așezăm de-alungul țărmurelui unui râu lângă marginea apei câte doi pescuți preparați și câte unul natural în intervaluri de câte 50—100 pași. In modul acesta lucrul nu apare suspect cioarelor iscusite, și ele vor primi pesculeții. Afară de aceasta fosforul neavând efect momentan ca strihninul, cioara poate zbura departe până când se prăpădește și pe această cale celelalte cicare nu pot recunoaște pericolul.

In timp de iarnă putem așeza în neauă cornuri de hârtie cu capetele ascuțite și costiș înțepate ușurel, în cari punem puținel sânge proaspăt sau o bucățică de carne și ungem partea internă a cornului în forma unui inel cu cleiul de prins paseri (vâsc). Cioarele îndătinate la locul unde am așezat cornurile de hârtie își bagă capul în corn, ca într'o butoară, ca să scoată cu ciocul carnea; cleiul însă se lipește de penele capului, iară cioara spăriată se ridică cu cornul de hârtie tras ca o căciulă peste ochi, zboară rătăcită încoace și încolo lovindu-se în ziduri, arbori, garduri etc. astfel că ușor se poate prinde și nimici. Rezultate ajunse cu acest metod sunt foarte puține, pentrucă cioarele rafinate de loc recunosc apucătura noastră și nu numai că cu greu își bagă ciocul în cornurile de hârtie, dar părăsesc cu desăvârșire locul de primejdie.

In număr mare se pot nimici cioarele în următorul mod: luăm o oală cu mazăre dulce și turnăm pe aceea rachiu tărișor — eventual spirt — lăsând să stea acest preparat două zile până ce se umflă bine boabele de mazăre. După aceea resfirăm boabele pe locurile cercetate cu plăcere de cioare, cum sunt holdele pe care s'a cărat gunoiu proaspăt, iarna pe drumuri umblate de care, în jurul gunoiului în zăcătoarea de oi etc. Dacă cioarele vor fi înghițit boabe de mazăre, se călmăcesc și numai cu mare greutate pot zbura ici-colea, astfel că ușor se pot omorî. Se înțelege de sine că ne trebue să fie la dispoziție câțiva flăcăi provăzuți cu pălugi să ucidă cioarele până nu se deșteaptă din letargia beției.

Cu cursa asemenea putem prinde și nimici cioarele. Spre acest scop recomandăm cursele dela fabricanții și specialiștii Weber și Grell din Haynau (Silezia prusiană). Ca momeală folosim oue, pe cari le așezăm în cursă, după ce aceasta am pus-o în locul căutat de cioare. Cursa trebue așezată cu cârligul de fixare către o tufă ori bucium, în lipsa acestora trebue să înfigem unele clombițe, ca cioarele să fie silite să între în cursă din partea opusă și să se prindă cu siguranță.

Pe lângă toate aceste moduri și apucături de nimicire a cioarelor partea leonică totuș este rezervată vânătorului.

Ocaziune potrivită pentru stirpirea cioarelor cu arma de foc este și timpul de clocit și când puii încă nu pot zbura din cuib, pentrucă cloșca cu pui cu tot se pot pușca din cuib, iar ouăle se pot ridica de acolo ușor.

In timp de iarnă se pot pușca cioarele pe drumuri, unde se adună ca să caute nutremânt în gunoiul proaspăt de cal, apoi pe jirezi, stoguri și clăi de paie și fân, în jurul grajdurilor și sălașelor cu vite, cu deosebire dacă în apropiere se află arbori rari pe cari se strâng în număr mare.

Nu poate fi vorba de nimicirea totală a acestor coconițe negre. Tot ce putem ajunge, e ca ele să nu se sporească peste măsură, căci altcum devin o pacoste pentru teritorul copleșit de ele.

Primăvara, vara și toamna până către culesul cucuruzului, cârdurile de cioare, cari peste zi perondează țarina și izlazurile, seara se retrag în zăbrane și păduri unde petrec noaptea pe arbori și copaci. Des de dimineață iară trec la țară să-și caute hrană. Ele țin statornic drumurile de retragere seara și de pornire dimineața în anumite anotimpuri. Această împrejurare ne oferă ocaziune bună să le pușcăm seara și dimineața, ținându-le calea în emigrația lor. Spre acest scop este conzult să ne pitulăm, și dacă nu am afla în locurile potrivite tufe ori alte obiecte de scut, trebue să ne facem scuturi artificioase din câteva cloambe cu frunziș, sub a căror mască putem sta ascunși fără de a putea fi observați. — Doi trei pușcași în depărtări potrivite, pot obținea rezultate frumoase. Dacă vedem că cioarele spăriate de poenetele pușcăturilor își schimbă drumurile de seară și dimineață, ne mutăm și noi cu scuturile încetișor și consecvent după ele.

„Economia“ *A. B. L.*

FELURIMI

Săgețile otrăvite. Popoarele mai înapoiate în cultură, cari n'au ajuns până la pușcă și la tun, sunt foarte îndemânatice la săgetarea cu arcul. Noi credem, că o oștire de săgetători de prin Africa nu poate sta față cu o oștire europenească de soldați cu puști cu repetiție. Intâiu pentru că săgeata nu merge departe, iar pușca bate la mari depărtări; al doilea, că în vreme ce din arc sboară o săgeată, din pușcă sboară 80 de gloanțe, și al treilea, că plumbul ferbinte străbate mai adânc în carne, adică e mai primejdios de cât săgeata.

Dar nu e așa. Săgetătorii sunt tot-d'auna siguri că nimeresc, așa de bine iau la ochi, pe când gloanțele din pușcă să pierd în vânt, căci ori cât de dibaciu ar ochì un European cu pușca, el nici pe departe nu poate fi asămuit cu un săgetător. Apoi, deși glonțul străbate adânc în carne, el nu ucide tot-d'auna, ba ucide foarte rar, în vreme ce săgețile otrăvite ucid tot-d'a-una, dar nu numai când străbat în carne, ci chiar și când sgârie numai pielea. E destul, ca săgeata să te atingă puțin la un deget, și mori.

Otrăvurile în care își scaldă ei săgețile sunt felurite. Stanley, călătorul cel vestit prin Africa, spune despre niște seminții africane următoarele: „Ei adună câte 5—6 saci de furnici roșii, mari, cum sunt în Africa, vîră furnicile în cuptoare ferbinți și le coc, apoi le sfărîmă și fac din ele un praf pe care îl fierb în uleiu de palmier, până să înegrește. Atunci bagă săgețile în căldări și le fierb în otrava aceea. Rănile fie cât de mici, făcute de aceste săgeți, îți înegresc sângele, te apucă cârcei și friguri turbate, îți dă sângele pe gură, pe nas și pe urechi, și mori apoi svârcolindu-te și muscând pământul de durere“.

VESELIA

— Foița glumeață a „Foii Poporului“. —

Prepeliță-n barbă...

Popa era hulpav la mâncare, lacom de nu iai fi găsit pereche. Când să punea la masă, svânta nu alta și căra cu amândouă mâinele, de par'că să bătеau calicii la gura lui. Toate ar fi mers, căci toate se iartă popei, numai un lucru îl rușina și pe el. In graba aceea a mâncărei să stropia singur pe haine și-și năclăia mai ales barba de zămuri și bucățelele care-i scăpau din gură. Când ieșea popa de pe la praznice și mese mari, nu mai știa dacă are barbă, sau altă dănănae pe pieptul lui. Biata preoteasă trebuia să aibă leșia tot gata, ca să lae barba popei, ori de câte ori să întorcea din... popor.

Ea chiar spunea uneori dascălului:

— Mai trage-l dascăle de mânică, când îl vezi că să prea întrece la mâncare.

— Mi-e rușine cucoană preoteasă, că de, e popă și mai e și lume împrejur.

— Da ca s'ajungă cu barba măturoi, nu-i rușine?

Popa a început a să simți și el de pacostea aceasta, care cădea peste barba lui și să bătea de maluri ca să se îndrepte, dar uita în toiul mesei și să dădea de rușine, când să hotăra mai mult ca să se păzască.

La un praznic mare popa iar să amăgește cu mâncarea, de părea că împarte îmbucăturile cu lupii. Dascălul îl vede murdar și nesătul și atunci îl trage de mânică și-i șoptește la ureche:

— Hai să mai ieșim pe afară, părinte.

— Hai, dascăle, hai.,.

Afară, dascălul abia a descurcat barba popei, de mâncarea ce-i căzuse în ea.

— Dascăle, bine-ai făcut că m'ai scos afară, dar uite bre, e rușine să-mi spui așa de-a dreptul, că înțelege lumea... umblă și tu mai cu încunjurate.

— Adică cum, părinte?

— Când îi vedea că mi-a căzut ceva în barbă, tu să zici de colo... Ce-ai putea să zici tu, ca eu să înțeleg, fără să bănuiască lumea?

Dascălul împlinește iute:

— Părinte ți-a picat în barbă.

— Nu, că tot acolo vine, să punem alt cuvânt străin, pe care să-l înțelegem numai noi când l'om spune.

Părinte, prăpădești mâncarea pe barbă...

Popa să supăra aici și-o trântește dascălului:

— Ași, na-ți-o frântă, că ți-am dres-o...

In nehotărîrea asta, popa tresare de odată ca la o descoperire neașteptată.

— Știi ce? — Când mi-o cădea ceva în barbă, tu să sai dela locul tău și să-mi spui: — Părinte, *prepeliță'n barbă*... Lumea cea proastă o să creadă că cine știe ce vorbă avem între noi...

Cu vorba aceasta lucrurile s'au pus la cale.

NOUTĂȚI

Cântece și povești. Cu acest titlu va apărea în curând în București un volum de cunoscutul nostru poet *Petru Dulfu*, profesor în București, originar din Ardeal. Dl Dulfu a binevoit să ne pună la dispoziție din acest volum, afară de poezia „*Coroana României*“ publicată într'un număr de mai nainte, alte doue cântece drăgălașe, pe cari le dăm cu plăcere în nrul nostru de azi.

In memoria lui Saguna. Luni, înainte de prânz, în ziua sftului Andrei, elevii seminarului „Andreian“ din Sibiiu au aranjat o serbare literară școlară la seminar, în memoria lui Șaguna. Serbarea fiind de caracter familiar, a luat parte puțin public, în deosăbire de alți ani, când să ținea în presara acestei zile serbare publică. Au luat parte la serbare I. P. S. Metropolitul *Mețianu*, P. C. Sa archim. Dr. Il. Pușcar, asesorii cons. și profesorii seminariali. A vorbit frumos prof. Dr. Nic. Bălan, și clericul Cristea, a cântat corul elevilor seminariali, și în urmă I. P. S. Sa Mitropolitul a adresat elevilor câteva cuvinte părintești, pline de învățătură.

— Din București să scrie, că ziua numelui marelui archerieu Șaguna, a fost sărbătorită cu toată evlavia de către Românii transilvăneni aflători în București. A fost sărbătorită fără discursuri, fără zgomot, cu liniștea și seninătatea unor oameni cari își cunosc datoria, ce-o au față de bărbații mari ai neamului nostru.

La cercul Românilor ardeleni, al cărui președinte este d. Simeon Mândrescu, profesor la universitatea din București, a fost arborat un măreț steag tricolor.

— Tinerimea univerzitară din Cluj a aranjat o serată literară bine succesă, în memoria lui Șaguna.

„Reuniunea proprietarilor de vite“ din Orăștie, pentru asigurarea vitelor, despre care am scris în nrul trecut, va ținea acum Duminecă, în 26 Dec. n. c. la oarele 2 d. a. în Orăștie o mare adunare, la care sunt învitați a lua parte toți plugarii și sprijinitorii culturii vitelor. La adunare să va arăta Însămnătatea culturii și a asigurării vitelor, să va espune cum s'a făcut și felul cum va lucra „Reun. proprietarilor de vite“ dela Orăștie, apoi va urma Raportul direcțiunii și eventuala întregire a direcțiunii și comitetului de supraveghiere, cum și alte discuții economice.

Direcțiunea Reuniunii ține prima sa ședință Sâmbătă, în 25 Dec. c.

Univerzitatea săsească și-a început sesiunea anuală Vineri, în 10 l. c. ținând câteva ședințe, în cari și-a isprăvit lucrările. Obiectul principal a fost votarea budgetului. După socotelile prezentate, venitul univerzității săsești este de 1 milion 300 mii de Cor. Din aceasta sumă să dă și școalelor românești din „fundul regiu“ fărâmătura de 70 mii Cor. Partea cea mai mare a venitului o dau pădurile din munții de pe Lotru, cari sunt date în exploatare.

Andrássy și Justh. Erau p'aci să se bată în săbii sau în pistoale acești doi corifei ai vieții publice maghiare, dar în urmă — s'au împăcat. In ședința de Vineri a dietei, Justh a zis, că guvernul de acum nu e nici legal, nici constituțional. Andrássy s'a minunat de aceasta și a zis ceva către cei de pe lângă el. Intâlnindu-se în sala de ședințe acești doi cu pricina, Justh întrebă pe Andrássy:

— E adevărat, că despre vorbirea mea de azi ai zis, că e copilărească?

— N'am zis aceasta — răspunse Andrássy — dar am zis, că îmi pare curioasă părerea ce ai exprimat-o, că guvernul de acum n'ar fi legal. Guvernul vrea să se ducă, dar nu capătă absolvare...

— Eu însă — grăi Justh — nu cred, că guvernul vrea să se ducă.

— Ba da, eu ți-o spun aceasta și eu nu mint.

— Eu tot nu cred, zise Justh, guvernul vrea să rămâie.

— Aceasta nu e adevărat, strigă Andrássy înfuriat și plecă.

Schimbarea aceasta de vorbe a produs senzație între deputați. Justh a trimis la Andrássy doi martori, care încă și-a numit martorii. Aceștia apoi au constatat, că în vorbele de mai sus nu se cuprinde vătămare și — afacerea au declarat-o de încheiată.

Așa se joacă „părinții patriei“ — de-a vorbele.

„Călindarul Poporului“. Din „Călindarul Poporului“ pe 1910 dăm în nrul de azi o ilustrație, chipul regelui Ferdinand al Bulgariei. „Călindarul Poporului“ pe 1910 este împodobit cu frumoase ilustrații și cuprinde un material bogat literar și economic, glume, sfaturi și povețe etc. și Răvașul nostru, adecă toate întâmplările de preste an. El e făcut anume pentru trebuințele oamenilor dela sate. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra lui. Prețul cu porto postal cu tot 45 bani. Abonații pot trimite prețul Călindarului de-odată cu prețul abonamentului la „Foaia Poporului“.

Clubul „Nicolaie Iorga“. In „Indiana Harbor“ (America) s'a întemeiat un club tineresc român, cu numele „Nic. Iorga“, pentru literatura și cultura tinerilor români. Noul club și-a proclamat președinte de onoare pe dl Dr. Ioan Suciu, deputat dietal. Ajutoare bănești și mai ales de cărți și ziare vor fi binevenite și să pot adresa Clubului Tineresc Român „Nicolae Iorga“ „The Romanian Iung Club“ Indiana Harbor.

Cel din urmă chef. Foile din Budapesta scriu, că săptămâna trecută un soldat român, cu numele Nicolaie Onuțan din Santăul Tășnadului (Sălaj) dupăce să îmbătase prin cele birturi, a mai întrat și într'o tavernă din Köbánya, (lângă Bpesta) unde și-a scos spada și a început să spargă lămpi și oglinzi, cerând să i se aducă beutură. A fost chemat uu polițist, ca să-l aresteze, pe care însă viteazul Onuțanu l-a lovit cu spada în cap. Polițistul a răspuns cu gloanțe de revolver, cari au omorât pe loc pe Onuțanu. — I-a fost cel din urmă chef (petrecere).

Arestarea unui tinăr. In Cara (l. Cluj) a fost arestat un tinăr rătăcit O. A. feciorul preotului gr.-or. din Dupușdorf. Numitul tinăr pentru purtările sale rele a fost eschis de tatăl său și de câtva timp a făcut mai multe furturi și înșelătorii în jurul Clujului și pe Câmpie, pe la mai mulți preoți. Acum șede la răcoare în Cluj.

O palmă cât o claie. Așa zice Românul la o palmă zdravănă. O astfel de palmă a ras un editor, Hartmann din München, unui profesor de medicină, cu care ajunsese în ceartă. Că palma a fost grozavă, se vede din urmările ei. Bietul profesor a asurzit de tot, iar tribunalul a osândit pe Hartmann la o despăgubire de 95 mii mărci.

Tovărășii noue. Deși cu încetul dar totuș sporește și numărul tovărășiilor noastre sătești. Iată câteva tovărășii întemeiate mai de curând:

„Buna“ tovărășie de credit în Măcicașul-unguresc; „Dumbrava“, tovărășie de credit în Berind; „Tovărășia Agricolă“, comercială și îndustrială din comuna Gurahonț, „Tovărășia de consum și valorizare“ din comuna Telechi-Recea.

Asemenea mai aflăm, că este o tovărășie pentru valorizarea de cereale (bucate) în fruntașa comună Jebeli din Bănat.

La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor sibieni, au mai dăruit: Pompiliu Predovici, paroh (Vingard), soția sa Ana n. Banciu și copilele lor Valeria, Veturia și Pompilia, 1 cor.; Dr. P. Șpan, prof., 20 bani; Iosif Cato, fotograf, 40 bani; Demetriu Iclozan, 20 bani; Ioan Maier, învățăcel măsar, 50 bani; Ö. Felszegi, 20 bani; Ioan Prescurea, notar (Calbor), soția sa Rafira n. Vasu și copilul lor Livius, 70 bani și Miorica Tordășianu, 10 bani.

O nenorocire. Din București să vestește următoarea întâmplare nenorocită:

Fruntașa dnă Zoe Roșianu, împreună cu fiica sa dna Elena Mitilineu voiau să treacă cu trăsura prin dreptul Ateneului, când caii s'au spăriat și au luat drumul spre șosea. Vizitiul s'a încercat zadarnic să-i oprească. In dreptul bisericei Albe, d-na Zoe Roșianu, deschizând ușa fiacrului și sărind s'a izbit cu capul de un felinar, rămânând în nesimțire. Transportată imediat la farmacie, s'au trimis după d-nii d-ri profesor Stoicescu și Dauch cari i-au dat primele ajutoare. După aceasta, fiind suită într'o trăsură pentru a fi dusă la locuința sa din strada Academiei, pe drum a încetat din viață. Vestea acestei mari nenorociri s'a răspândit cu iuțeala fulgerului în Capitală. La locuința repozatei s'a făcut un adevărat pelerinaj. Repozata să înrudea cu cele mai mari familii din Capitală.

Reuniune de consum. Am amintit în un număr de mai nainte, că în Năsăud să fac pregătiri pentru întemeiarea unei însoțiri de consum. Acum suntem informați, că în luna aceasta să va ținea adunarea de constituire a nouei reuniuni. Pornirea aceasta, dacă va fi sprijinită de cărturari și de popor, va pune un temei nou și solid vieții economice din părțile năsăudene, unde de atâta vreme perciunații să resfață pe socoteala poporului nostru.

„Cumpăna“ noua revistă literară a dlor Iosif, Anghel și Il. Chendi, pe care o anunțasem și noi, a apărut, cu cuprins interesant. Revista apare odată la săptămână, în București. Abonamentul 16 cor. la an.

Viriliștii din Brașov. In lista viriliștilor din Brașov sunt induși următorii Români: G. B. Popp proprietar de hotel, Legatul Iugaian, fundațiune, I. Săbădeanu com., Dr. Nic. Mânoiu adv. Ilie Savu băcan. Comuna bis. gr.-or. din int. orașului, Biserica Sf. Nicolae din Schei. Membri suplenți: Filiala „Albina“: I. Dușoiu com. Nic. Furnică măcelar.

Arătare curioasă. „Drapelul scrie următoarele: Pasanții cari au fost pe străzile Lugojului, Joi seara (săptămâna trecută) la 8½, au fost martorii unui fenomen curios natural. Pe partea sud-vestică a bolții cerești a început să alunece în văzduh un meteor (stea ce cade). La început s'a oprit pentru o clipită în loc, apoi a descris un cerc complet și a dispărut. Fenomenul n'a durat poate nici 8—10 secunde. A fost însă de-o admirabilă frumseță.

La „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“, au fost primiți următorii membri ordinari: Demetriu Opriș, funcț. la banca „Transilvania“ Emiliu Cioran și Emiliu Dancăș, parochi în Rășinar; Nicolae Isaicu și Toader Anghel, economi în Ilimbav; Petru Băilă, ec. în Fofeldea; Laurian Dobrotă, ec. în Cornățel; Octavian Sumea, înv. în Marpod și Ioan Ienciu, ec. în Nocrich.

O filială a „Luminii“. Direcțunea băncii »*Lumina*« din Sibiiu a hotărit întemeiarea unei filiale în Murăș-Oșorheiu. De conducător a fost angajat dl *Aurel Russu*.

Catechism. A apărut: Credința și morala creștinească, Catechism pentru elevii școalelor poporale, de Pr. D. Voniga. Manualul e aprobat de Consistorul din Arad. Prețul 40 bani.

De-aici încolo, ori de câte ori înfulica popa mai lacom și se pica în barbă, dascălul nu-l slăbea din pândă:

— Părinte, prepeliță-n barba S-ței tale...

Popa făcea pe șiretul atunci și râzând pe sub mustață, privea la dascăl neînțeles. In vremea aceasta ducea și servetul pe furiș de-și ștergea barba.

*

La o masă mare, să încinse cheful mai fără măsură, așa că lumea bea și mânca ca la nuntă. Dacă chiar ceilalți oameni uitase bunacuviință, își poate închipui oricine ce era la gura popei. — Dascălul cherchelit și el, n'a mai băgat de seamă un timp de popă, așa în cât când s'a desmeticit, l-a văzut în un hal... In grabă a uitat de prepeliță și apucând pe popă de mânica anteriului ii zice cu înconjur:

— Părinte, — știi treaba noastră.... cea de afară... în barba Sfinției tale...

Ioan Adam.

Advocat nou. Dl Dr. Dumitru Ştefan, cum suntem avizaţi, a depus Sâmbătă, în 18 Dec. c. în M. Oşorheiu cenzura de advocat, cu succes bun.

Teatru român în Sibiiu. La reuniunea sodalilor rom. din Sibiiu, cum aflăm, să urmează cu multă stăruinţă studiarea a doue pieze teatrale hazlii, cu cari vor să surprindă la Crăciun publicul rom. din Sibiiu şi jur.

La darurile de Crăciun ce să vor împărţi de „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu« cu prilejul Naşterii Domnului, au binevoit a mai dărui: prezidentul „Reuniunii rom. agricole sibiene. dl Pantaleon Lucuţa, 10 cor.; Nicolae Zigre. secretar metropolitan, 4 cor., George Poponea, conducătorul tehnic al tipografiei archidiecezane, 2 cor. Mai departe P. C. S. dl Dr Il. Puşcariu, arhimandrit şi vicar arhiepiscopesc 5 cor., George Borzea, paroch în Coveş 3 cor., Ioan de Preda advocat 5 cor., Berthold Frentz, cofetar, două pachete prăjituri, zaharicale etc. pentru pom. Hotelierul Iosif Barbu a dăruit 7 cor. 32 fil. venitul curat al unei zile, rezultat din întrările la panorama sa univ. de pe Bretter.

Un dar preaînalt. Când cu vizita de astăvară a moştenitorului nostru de tron şi a soţiei sale, princesa Sofia de Hohenberg la Sinaia, princesa atât cu prilejul serbării poporale precum şi la plecare, s'au întreţinut câtva timp cu o tinără fată din părţile aradane, cu dşoara Melania Ionescu, fiica notarului din Ciuciu. Zilele acestea, cum vesteşte „Tribuna“, principesa Sofia de Hohenberg, în semn de aducere aminte, a trimis drei Melania Ionescu din Ciuciu un măreţ tablou, cu portretul său, încadrat în ramă de aur şi însoţit de o călduroasă dedicaţie, tinerei sale supuse, ce o salutase la Sinaia.

La temniţă. Curia din Budapesta a respins recursul dat de dl Orendi-Homenau, redactor în Timşoara. Curtea cu juraţi osândise pe redactorul german la două luni temniţă de stat şi 400 coroane amendă.

Nouă însoţire Raiffeisen s'a alcătuit, la sfatul dlui V. Tordăşianu şi la stăruinţa învăţătorului Petru Macedon, în Perşani (comit. Făgăraş).

Cazuri de moarte. Ioan Modran înv. în penz. a repozat Duminecă 12 Dec. c. în vârstă de 60 ani, în Bungard. Inmormântarea s'a făcut în 14 Dec. c.

— Ştefan Rusu, paroch gr.-or. în Iuda mare a repozat Vineri, în 10 Dec. c. în vârstă de 77 ani şi 56 ani ai preoţiei.

— Maria Ciorogar născ. Bontiloviciu a repozat în 18 Dec. c. în Pecica, în vârstă înaintată de 99 de ani. A fost mama protosinc elului Roman R. Ciorogar dela Arad.

— Ioan Mărginean, căpitan penz. membru al „Asociaţiunii“ şi al altor reuniuni, a repozat în 13 Dec. c. în Ragla, având vârsta de 76 ani.

Nou oficiu postal şi telefonic s'a deschis în comuna Mihalţ (Mihálczfalva), după cum ne avizează direcţiunea postală din Cluj.

Călindare. Au apărut Calendarele din editura W. Krafft în Sibiiu pe anul 1910, anume:

— „*Amicul Poporului*“ calendar ilustrat pe anul 1910, anul L., întocmit de I. Popovici. Pe lângă partea calendaristică, acest calendar are un cuprins literar bogat şi număroase ilustraţiuni.

Articole inedite aflăm de dnii N. Iorga, Dr. I. Lupaş, Maria Cunţan, I. Borcia, E. Borcia, Dr. I. Beu, N. Petra-Petrescu, G. Todica, Dr. At. Marienescu, I. Bota, etc.; un articol retrospectiv asupra celor 50 de ani de când apare „Amicul poporului“, reproducerea biografiei lui Visarion Roman, întemeietorul acestui calendar etc. Preţul 70 fileri.

— „*Posnaşul*“ sglobiul calendar al umoristului Haralamb Calamăr (Ermil Borcia) a apărut cu un cuprins bogat, atât ca text cât şi în caricaturi originale şi de actualitate, costă 60 fileri.

— „*Călendarul săteanului*“ cu ştiri calendaristice şi parte lit.

— „*Calendar*“ anul 118, tipărit cu litere cirile, cu cuprins bogat de învăţătură şi petrecere. Preţul 50 fileri.

Institutul „Ustredna banka ucastinny spolok“ Budapest V. Sas u. 24 care s'a înfiinţat prin asociarea capitalului institutului „Ustredni banka ceskych sporitelen“ cu cercurile binecunoscătoare ale împrejurărilor financiare-economice din Ungaria şi funcţionează acum cu cooperarea acestor factori, a întimpinat la institutele financiare româneşti un interes estraordinar.

Institutul acesta e cercetat din partea multor firme comerciale şi industriale în afaceri de credit şi informaţii. De prezent pertractează în chestia preluării unui birou de informaţii, pe care îl va aduce apoi în legătură cu oamenii săi de încredere, organizând astfel un serviciu de informaţii care va fi cel mai demn de încredere.

La „Reuniunea română de înmormântare din Sibiiu“, în restimp au fost primiţi următorii membri Basiliu Necşa, paroh în Apoldulmare, soţia sa şi fiica lor; Nicolae Aron, paroh în Lăslăul-rom. şi soţia sa Laura n. Tomuş, George Borzea, paroh în Coveş, Ioana Jurca născută Floarea din Cacova, Haretina Rusu născ. Florian, Victor Fincu, controlor consist., Ioan Predovici, paroh în Amnaş şi soţia sa Maria, Dr. Ioan Ivan, advocat şi soţia sa Maria n. Cristea, George Barescu, par. în Comana-sup.

Noul testament a apărut în editura „Minervei“, din Bucureşti aranjat sub tipar de P. S. S. episcopul Noului Severin Sofronie Craioveanul. Noul testament e scris într'o admirabilă limbă românănească şi cu chipuri de artişti români. Are forma bătrânelor molitvelnice şi costă numai 4 cor. şi 10 fil. porto. Ar fi bine ca atât bisericile, cât şi privaţii să-şi procure aceasta ediţie. E lucru românesc şi avem ocasie de-a scăpa odată de ediţiile defectuoase ale societăţii britanice. Să capătă şi la librăria „Foaiei Poporului“.

Toma Ionescu în America. Vestitul profesor român doctorul T. Ionescu din Bucureşti, care a făcut reuşite încercări cu noua sa metodă de-a face corpul mesimiitor la operaţii, atât în Londra cât şi în Paris, a întreprins o călătorie în Statele Unite ale Americii pentru a face încercări şi înaintea medicilor din America. D. Dr. T. Ionescu e pretutindeni primit cu ospitalitate entuziastă şi sărbătorit din partea gazetelor americane.

In New-York, d Ionescu a făcut mai multe operaţii reuşite, cari au convins lumea ştiinţifică şi din America despre importanţa mare a metodei sale de a provoca nesimţire.

A apărut „Luceafărul“ Nr. 24 cu următorul Sumar: Al. Ciura † Dr. Augustin Bunea. D. Anghl şi Şt. O. Iosif Necunoscutul (poezie). Dr. I. Lupaş, O convorbire cu Dr. Augustin Bunea. A. Esca, Sonet (poezie). Aurelia Pop, Poveste (poezie). Vidu Rusmin, In toamnă (poezie). Caton Theodorean, Bolnavul dela N-ru 3. Vasile Stoica, Departe (poezie). P. Dulfu, Frumoasă eşti o ţară (poezie). Em. Gârleanu, Pe Bistriţa, la vale . . . Vasile Stoica, O, n'ascultà (poezie). G. Bogdan-Duică Cronică teatrală: „Răzvan şi Vidra“. S. Bornemisa, Reverie (poezie). Dări de seamă: Sextil Puşcariu: Cinci ani de mişcare literară (1902—1906) (I. Duma). Caton Theodorian: Calea sufletului (Oct. C. Tăslăuanu). Tudor Pamfile: Graiul vremurilor (E. Hodoş). Cronică: Teatrul naţional (G. B.-D.). Casa ziarului „Tribuna“. Păţania lui Bode. Şcoala de arte frumoase din Bucureşti. „Cercul Românilor de peste Munţi“. † Petre Ciorogariu. Seratele literare şi artistice ale Asociaţiei. Noul episcop al Caransebeşului, Stiri. — Posta Redacţiei. Ilustraţiuni: Dr. Augustin Bunea. Dr. Augustin Bunea pe catafalc. Trei Prietini: AndreiuBârseanu, N. Iorga şi Dr. Augustin Bunea. Casa ziarului „Tribuna“.

Teatru. Interesul faţă de teatrul german din loc este mereu în creştere. Acest interes e de altcum răsplătit prin o bună alegere a piezelor, cari încă sunt foarte bine redate de actorii din acest an. Intre altele s'a jucat şi se va mai repeta „Die geschiedene Frau“, de Victor Leon, piesă jucată în Viena de peste 300 ori. Miercuri s'a jucat „Cameliendame“, având dşoara Rossi beneficiul. Rolul principal din aceasta pieză, pe care acum 20 ani îl jucase pe urmă dşoara Agata Bârsescu, a fost interpretat acum de dşoara Rossi, care este una dintre cele mai escelente puteri şi se bucură de o deosebită simpatie la publicul sibian. La urmă a fost răsplătită cu mai multe cadouri. Bine au jucat şi dnii Viebach, Baumann etc. In pregătire sunt: „Im Reiche der Feen“, »Tanhäuser“ etc.

Dela „Asociaţiune“.

— Concurs. —

Pentru ocuparea postului de conferenţiar agronomic al Asociaţiunii să publică concurs în următoarele condiţiuni:

1. Conferenţiarul agronomic al Asociaţiunii va avea să îndeplinească următoarele lucrări:

a) va avea să compună un program de activitate în înţelesul statutelor şi în marginile mijloacelor de cari dispune Asociaţiunea pentru îmbunătăţirea economică a poporului românesc din patrie;

b) va trebui să ţină în despărţămintele Asociaţiunii cursuri şi prelegeri din toate ramurile agriculturii, stăruind mai ales pentru o îndrumare practică în ale economiei raţionale;

c) va iniţia şi înfiinţa, în comunele în cari ţine prelegeri, însoţiri de tot feliul, îndeosebi însoţiri de producţiune şi valorizare, agenturi şi biblioteci poporale, împărţind totodată cărţi între popor;

d) va avea să scrie prelegeri model şi broşuri din domeniul agriculturii pentru biblioteca poporală a Asociaţiunii.

e) Va ocupa şi postul de econom al Asociaţiunii.

II. Retribuţia agronomului va fi:

a) salar anual de cor. 2000·— plătit în rate lunare anticipative.

b) cu ocazia călătoriilor va primi o diurnă de 6 cor şi cheltuelile de drum (în tren bilet de cl. II).

c) pentru broşurile cari le va publica în „Biblioteca pooporală a Asociaţiunii“ va primi, conform condiţiilor stabilite, 40 cor. de coală tipărită.

III. Cei ce vor să concureze la acest post au să înainteze comitetului central al „Asociaţiunii“, Sibiiu (strada Şaguna) până la 31 Mai nou 1910, următoarele:

a) certificat de botez în limba română;

b) certificatul şcoalelor secundare şi agronomice pe cari le-au terminat.

c) certificatele despre praxa ce-au făcut-o.

a) eventualele lucrări pe cari le-au scris în domeniul agriculturii;

e) un memoriu în care să arete cum au de gând să lucreze în cadrele Asociaţiunii, conform condiţiilor stabilite în partea I, punt *a*) *b*) şi *c*) din acest concurs;

f) O prelegere economică model, scrisă în limba şi pe înţelesul poporului. Subiectul şi-l poate alege fiecare concurent din ramura economică pe care o cunoaşte mai bine.

Agronomul să va angaja provizor cu începere dela 1 Iulie 1910.

Sibiiu, 9 Decemvrie 1909.

I. St. Şuluţiu m. p.
preşident.

Oct. C. Tăslăuanu m. p.
secretar.

Preţul bucatelor.

In Sibiiu. Săptămâna aceasta cerealele sau bucatele au avut următoarele peţuri în piaţa Sibiiului: Grâul per hectolitru cor. 20·40—22; orzul 10·80—12; ovăsul 5·20—6·80; cucuruzul 12—13; cartofii 3·80—4·20; fasolea 20—22 cor.

In Arad. s'au vândut în 18 Dec. c. următoarele cantităţi: Grâu 300 mm. cor. 13·80—13·90, orz 100 mm. 6·80—6·90, ovăs 100 mm. cor. 7·10—7·20, săcară 100 mm. cor. 9·10—9·20, cucuruz 400 mm. 5·70—5·80 — Preţurile sunt socotite după 50 klg.

In Budapesta la 18 Dec. preţurile au fost următoarele:

Grâu de Tisa, m. metr. de	27·85—28·90
Grâu de Banat m. metr. dela	27·85—28·80
Grâu de Bacica m. metr. dela	27·50—28·70
Săcară, m. metr. (100 kgr.) dela	19·10—19·50
Cuc. nou, m. metr. (100 kgr.) dela	11·60—14·70
Ovăs, m. metr. (100 kgr.) dela	15·——16·—
Orz, m. metr. (100 kgr.) dela	14·10—14·50
Cartofi dela cor.	3·70—6·40.

Producţiuni şi petreceri.

IN BOIŢA.

Comitetul parohial din comuna Boiţa (c. Sibiiului) aranjează, cu concursul corului cursului al II-lea pedagogic al seminarului „Andreian“ din Sibiiu, o petrecere împreunată cu cântări şi declamaţiuni, Sâmbătă în 26 Dec. v. (a doua zi de Crăciun) în sala şcoalei române din Boiţa. Inceputul la 7 oare seara. Venitul curat este menit pentru fondul şcoalei din Boiţa.

Program: 1. Patru păstori, colindă pentru cor de bărb. de T. Popovici. 2. Declamaţiune *** 3. a) Auzi valea, pentru cor de bărb. de I. Vidu; b) La o rândunică, pentru cor de bărb. de I. Costescu. 4. Herşcu Boccegiul, monolog de V. Alecsandri. 5 Cântecul străinătăţii pentru cor. de bărb. de I. Vidu. Declamaţiune *** Pe-al nostru steag, pentru cor de bărb. de T. Popovici. După producţie urmează dans.

La plăcerile vieţii nu numărăm de obiceiu medicamentele, dar „Emulsiunea Scott“ o putem socoti ca atare, dacă ne cugetăm, de câte griji şi lacrimi scuteşte cu deosăbire odaia de copii. Emulsiunea Scott vindecă nu numai aceea, ce poate vindeca uleiul de peşte, ci mai mult şi e total liberă de gustul şi amirosul respingător, cari fac adeseori copiilor ceasuri grele şi suferinţe. Emulsiunea Scott să capătă în toate farmaciile.

POŞTA REDACŢIEI ŞI ADMINISTRAŢIEI.

D. V. în Săcal. Ştim şi noi, că să face lux în îmbrăcăminte, ceea-ce e destul de trist. Vom scrie despre acest lucru. Mulţumite.

P. O. O. „Toader norocosul“ va veni probabil în nr. de Crăciun. Mulţumite.

I. I. C. în J. Din Colinde dăm în Nr. viitor.

Teod. P. în Pr. Cu procurarea „Calendarului Poporului“ grăbiţi, căci trec zilnic.

Chimu. Articolaşul trimis îl vom folosi la timp potrivit, ca un ecou.

Redactor resp. **Silvestru Moldovan.**

Editura şi tiparul: „Tipografia Poporului“.

Boala engleză

nimiceşte sănătatea copilului, dacă nu întrebuinţezi un mijloc sigur.

Emulsiunea lui Scott

conţine toate părţile constitutive trebuincioase pentru întărirea oaselor şi provederea lor cu muşchi. O parte bună a EMULSIUNEI lui SCOTT, e, că în urma gustului dulce şi plăcut e luat cu plăcere de copii Chiar dacă nici laptele nu'l pot suferi, mistue fără nici o greutate EMULSIUNEA lui SCOTT.

Emulsiunea lui Scott

s'a dovedit în toate aceste cazuri ca Emulsiune neîntrecută.

Preţul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori şi ce farmacie.

Garantat curat numai cu marca — pescariul — ca semn al procedurei lui Scott.

227 14—28

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

27 42—42 **a lui Sarg**

cremă de dinţi neîncunjurat de lipsă păstrează dinţii curaţi, albi şi sănătoşi.

Atenţiune!

Săpunul SCHICHT e veritabil numai cu numele

Schicht

şi cu marca cerb. 274 V 4—4

Nr. 1360/909 Prim. com. 329 1—1

Publicaţiune.

Comuna **Cărpiniş** (cttul Sibiiu) dă în arândă prin licitaţiune publică ce să va ţinea în 9 Ianuarie st. n. 1910 (a treia zi de Crăciun), la 2 oare p. m., esploatarea petrii de pe teritoriul ce formează proprietatea comunei, pe un period de 30 ani, începând dela ziua licitaţiei. Preţul de strigare 150 cor. anual, vadiu 10% al preţului de strigare. Condiţiunile să pot vedea în oarele oficioase în cancelaria comunală.

Cărpiniş, la 19 Decemvrie 1909.

Primăria comunală:

Cornel Muntean, vicenotar. **Dumitru Crăciun**, primar.

Publicare.

Târgul de vite — nou dat — în Apoldul mic să ţine la **2 Ianuarie** şi **10 August** calendarul nou. Târgul de mărfuri în ziua următoare, adecă **3 Ianuarie** şi **11 August** în fiecare an. 328 1—1

Apoldul mic, Noemvrie 1909.

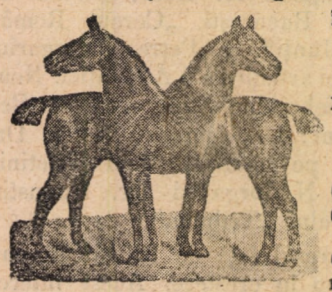
Primăria comunei.

Să dă în arândă

casele cu dreptul de licenţă pentru cârcimărit şi la dorinţă dimpreună cu întreagă economia arândatorului, care constă din fânaţ şi arătură în mărime de peste 30 jugăre. De economie să ţin toate uneltele trebuincioase. Doritorii binevoiască a să adresa la **Ioan Blotor** în **Haşag**, u. p. Ladamos. 325 1—3

Alegere de armăsari în Oldenburg

(marele principat)

în 3, 4 şi 5 Februarie 1910.

Totodată

mare târg de armăsari

Pentru vânzare sunt ca. 300 de armăsari de câte trei ani şi mai bătrâni

Ocazia cea mai favorabilă pentru cumpărare de armăsari din soiul de cai puternic, elegant de Oldenburg. 316 2—2

Inform. mai de aproape (şi cvartir, catal. etc.) dela

Reuniunea crescătorilor din Oldenburg, de armăsari

Oldenburg în marele principat. Târgul de cai 4.

Epilepsia. Cine sufere de epilepsie, nevoie şi alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis şi franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, Frankfurt a M. (Germania). 177 23—52

Voieşti să te însori?

Suntem împuterniciţi din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiţi sau cu scăderi trupeşti etc), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soţi potriviţi. Numai domni (şi fără avere), cari au gânduri serioase şi nu sunt împiedecaţi pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger

212 17—52 BERLIN 18, Deutschland

Podagră şi reumă

Durere de încheieturi, împunsături, dureri de spate şi şele, dureri de muşchi, de picioare şi încheieturi, amorţire să vindecă mai repede şi mai simplu prin „Ungoarea Gaultheria a lui Örkény“. Mii de epistole de mulţumită dovedesc, că nu esistă mijloc mai bun şi fiecare, care l'a încercat odată, îl recomândă mai departe. Un tub 1·60 Cor, 3 tuburi franco 5 Cor. cu rambursă de comandat numai dela apotheca „la apostol“ în Budapesta, Józsefkörút 64. Depou 100.

277 1—5

Să caută

o boltă sau **cârcimă** spre **închiriare** ori **cumpărare** în un oraş sau o comună bună românească. Doritorii binevoiască a adresa scrisoare cu amănunte mai deaproape la administraţia „Foii Poporului“. 310 3 3

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmănate cor. 9·60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmănate cor. 18.—; cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmănate cor 30.—; cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb şi reprimire să admite pe lângă rebonificare de porto. 283 6—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.

posta **Pilsen**, Boemia.

Neîntrecut

la **boale scrofuloase, de glandule**, anemie, boală engleză scă, boale de gât şi plămâni, tusă, pentru desvoltarea copiilor slăbănogi, rămaşi în creştere, este şi se recomandă cura cu 229 12—12

untura de ficat cu jod şi fier

a lui **Lahusen**, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutata untură de ficat. Uşoară şi uşor mistuit. Preţul cor. 3.50 şi 7. Cereţi espres marca »Jodella« şi refuzaţi imitaţiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poate căpăta în toate farmaciile din Sibiiu şi jur.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 şi 48 fileri la cumpărare de cel puţin 50 litre ofere negustoria

145 28— **de vinuri**

JOSEF SCHULTZ

Sibiiu, strada Urezului 20

Liniment. Capsici comp.,

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricţiune recunoscut de cel mai escelent şi alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker“ Farmacia lui Dr. Richter.

Casă de vânzare.

Casa din **Sibiiu, strada Pempflinger Nr. 6** și 8 este de **vânzare** sau de dat în **chirie.**
330 1—1

Un învățăcel

pentru **compactorie,** pe lângă susținerea întreagă, să primește la **I. I. Kern, Sibiiu,** strada Urezului Nr. 7. 326 1—2

O mare prăjitorie de cafea

și

moară de măcinat, mânată cu forță electrică

în legătură cu prăvălia mea de **articli de băcănie** — dar ca **secție specială** — am înființat în **Sibiiu, Piața-mare Nr. 20,** după **cel mai nou și bun sistem** și învit onor. public să binevoiască a le cerceta.

Totodată îmi iau voie a face cunoscut onoratelor econoame, că mai jos însemnatele

amestecuri de cafea

— **prăjire aproape zilnică** — să compun cu cunoștință de specialitate, așa că eu sunt în plăcuta poziție a furnisa nu numai **calitativ cea mai escelentă cafea,** ci și prin **fixarea celor mai ieftine prețuri,** îmi voiu da silința **a mulțumi pe deplin** în toate privințele pe onor. mei mușterii.

Amestec	**A.**	**1 kilo**	**Cor.**	**2·80**
,,	**B.**	**1** ,,	,,	**3·20**
,,	**C.**	**1** ,,	,,	**3·60**
,,	**D.**	**1** ,,	,,	**4·—**
,,	**E.**	**1** ,,	,,	**4·40**
,,	**F.**	**1** ,,	,,	**4·80**

Prăjit deschis sau închis.

La dorință să mac nă proaspăt.

Mai departe am în depozit **mare asortiment de cafea crudă** (neprăjită) **cu prețurile cele mai ieftine.**

La comande pe poștă dela 3 kilo în sus — fie și soiuri deosebite — rebonific jumătate din porto.

Cu distinsă stimă **Ludovic Fuchs**
Piața-mara Nr. 20.
824 1—10

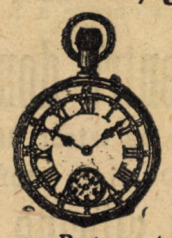
Prin numeroasele scrisori de mulțămită trimise mie pot dovedì, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piuă de Cisnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cisnădia, la postavul de Cisnădia, articli de lână de oaie și produsele școalei noastre de țăsătorie de specialitate.

Cu distinsă stimă
Mihail Bretz, Cisnădia (Nagydisznód).
295 4—20

Numai marfă bună și solidă. Prețuri ieftine, garanție conștiențioasă.

Iuliu Erős

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 3.

Cea mai mare prăvălie transilvană de **oroloage, bijuterii, argintării** și **aurării** își recomandă **produsele** ieftine, și vrednice de preț de **oroloage, aurării etc.** 262 10—

Prețcurante ilustrate la dorință gratis și franco.

Sarea de stomach

a farmacistului Schaumann

în compoziția sa îmbunătățită de nou, introdusă cu cel mai bun succes de mai mult de 30 ani, este și rămâne cel mai bun mijloc contra tuturor felurilor de boale de stomach, a boalelor de intestine și lipsei de apetit. Nu ne putem lipsì de el la regularea și păstrarea unei bune mistuiri. Cine are înclinare spre slăbire să ia asemenea sare de stomach de doue ori pe zi.

Prețul unei cutii Cor. 1·50. Espedare zilnică pe poștă cu rambursă, de cel puțin 2 cutii. Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Depozit principal laboratorul chemic-farmaceu. al farmacistului 290 4—20

Iuliu Schaumann lângă Viena.

Catalogul meu mare bogat ilustrat despre

Nobilitarea vițelor

Oltoani și vinuri îl trimit fiecăruia

GRATIS

care îmi face cunoscută adresa lui. Să ceară cartea aceasta și acela, care nu dorește să facă eventual comande, pentrucă din cartea aceasta să poate informa asupra vieritului și conține catatogul și o mulțime de ilustrații de vițe, europene și americane, rădăcini, trupine, și de renumitele vițe Delaware, din cari soiuri avem totdeauna mai multe milioane. **Prețurile cele mai convenabile.** Mii de scrisori și de ateste, între cari și dela domenii grofești și de ale arhiducilor. Adresa: **Szücs Sándor fia,** Cultură de vițe, Bihardiószeg. 239 11—26

Uleiul pentru urechi

a lui **Dr. G. Schmidt,** medic legist și militar, vindecă repede și perfect asurzenia cronică, durere de urechi, vâjâitul și alte boale de urechi și în cazuri învechite. O sticlă e 4 cor. și să poate căpăta la farmacia: **Grósz Nagy Ferencz,** gyógyszerész, Debreczen, Kossuth-utcza 8. 195 10—

Ce este Electro-Vitalizerul?

Mulți văd acest anunț fără să-l cetească, multă lume privește în general anunțurile cu indiferență, ba chiar cu o ideie preconcepută și simte un fel de frică de tot ce este nou. Și totuși a trecut de mult vremea aceia de prejudiții, când se credea că o cauză bună nu are nevoie de reclamă Inzadar vom avea articole bune, dacă nu le vom face cunoscute publicului, nimeni nu le va cunoaște. Noi publicăm zilnic, succesele minunate obținute de aparatul Electro-Vitalizer, zilnic crește numărul adepților acestei metode, și totuși sunt încă mulți suferinzi care se lasă influențați de neîncredere și care pentru că nu au auzit nici odată de acest aparat nu și-l aplică. Acești bolnavi se pedepsesc singuri. **Slăbiciunea generală nervoasă, slăbiciunea sexuală, bolile reumatice, bolile nervoase de stomach și de inimă, nevralgiile, durerile de cap și de spate, vâjâiala în urechi, precum și variatele simptome ale neurasteniei și isteriei se tratează pe calea cea mai naturală cu ajutorul electricității.** Adresându-vă printr'o carte poștală institutului nostru, primiți **gratis** și **franco** o carte frumos ilustrată în care găsiți descrierile tuturor boalelor care se pot trata cu succes cu acest metod precum și succesele obținute până acum cu aparatul Electro-Vitalizer 331 1—1

Inst. de ord. med. Elektro-Vitalizer, Boesta, Karlsring 2. M. 51.

Scrisoare de mulțămire.

Ion Ilie, zidar Iltyo, Arad-m., scrie la 28 August 1909: Prea Onorate Dle Doctor: Cu cea mai mare bucurie vă comunic că durerile mele din regiunea inimii au dispărut, după folosirea timp de 6 luni a aparatului Electro-Vitalizer. Scaunul mi-s'a regulat, mersul mi-s'a înlesnit, pot călători pe jos, cu trăsura, cu bicicleta; am început iarăș lucrul zidăritului, pot să mă odihnesc bine, ceiace odinioară perdusem în total, astăzi laudă Domnului, am recâștigat iar, nu mai sunt vecinic iritat, spaima nu-mi mai pricinuește jumătate din moarte ca mai înainte. Bătaia de inimă îmi era foarte teribilă dar acum, lăudat fie bunul Dzeu, cu toate sunt în rând și nu este avere în lume care aș putea tăgădui rezultatele aparatului Electro-Vitalizer. Rog deci, dle Doctor, să binevoiți a publica aceste puține rânduri în statistica dv., căci pot să documentez ori-cui mi-s'ar adresa, cele afirmate mai sus.

Cupon peutru o carte gratuită.

Către

Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical
Budapesta, Karlsring 2. Mezanin 51.

Binevoiți, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-v.: »**Tratat despre electroterapia modernă**« Gratis și franco.

Numele: .....

Comuna: .....

Județul, comit.: .....

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată **durere** de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui **Bartilla,** o sticlă cu 80 fil. **Ed. Bartilla-Winkler** Wien 19/1. Sommergasse 1. In **Sibiiu:** în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; **Meltzer,** str. Gușteriței și str. Cisnădiei. In **Bistrița:** farmacia lui **Herbert. Sebeșul-săsesc:** farmacia Lederhilger: **Sighișoara:** farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat **apa de dinți a lui Bartilla.** Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 26—

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun 249 6—10

bomboanele Pemete
ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare.

1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui RÉTHY!

Am onoare a face cunoscut onoratului public **depozitul meu de mărfuri**:

Secția I: **Albituri pentru domni și doamne, gulere, manșete,** cel mai bogat **asortiment de cravate, de ciorapi** și **articli de legat,** îndeosebi **ciorapi pentru băiați,** cea mai bună calitate;
rufe de tricot, lână și **bumbac.** 319 2—26

Secția II: mai nainte M. Daniel: **stofe de haine, barchente, flanele de tenis, perină** și h ine **de pat, articli de blănărie.**

Jolgiuri și șifoane, **albituri pentru dame,** coperitoare **cusute, de vată, garnituri, fețe de masă** și **coperitoare de pat,** cele mai bune **corsete de fason, șaluri** și **năfrămi, stofe de dantelă** și **de perdele, covoare înaintea patului și în casă** și **linoleu.** Cele mai bune **oxforduri pentru cămăși,** materie **pentru șorțe,** vinete și albastre.

☛ **Mănuși glacé și de stofă escelente! Articli de blană și de stofă, cu prețuri reduse până la Crăciun.**

Gustav Zimermann, Piața-mare 1.

Un băiat

de 14—16 ani se primește la o moară mânată cu motor de benzin, ca **învățăcel,** pe 3 ani. Primește viptul și hainele.

Stan Bădilă
309 3—3 **Boița,** p. u. **Tălmaciu**

Lemne de foc,
mărunte și leațuri

în mic și cu vagonul să află la

Eduard Zimmermann
322 2—4 **Bahngasse 14.**

ECOURI

A apărut calendarul „**Lumea ilustrată**". Nimeni n'a mai văzut atâta lux într'un calendar! Conține un text foarte bogat, afară de numeroase și splendide ilustrațiuni și suplimente. Mai oferă și diferite premii de valoare dintre cari: 1000 lei numerar, un ceas de aur, etc. Prețul L. 1·50. Editura Ig. Hertz, București. Depozit la librăria **W. Krafft,** Sibiiu.
320 2—3

De dat în arândă.

Am de dat în arândă o boltă mare cu tot aranjamentul și măsurile de lipsă, 2 chilii de locuit padimentate, sub ele pivniță; șulină de vară și iarnă, grajd pentru 8 vite, grânar cu pivniță sub el, coteț pentru porci, șopron pentru cară, toate închise cu pălan și toate aproape nouă; grădină pentru legume în mijlocul comunei, care e românească și se află în depărtare de 4 chilometri dela stațiunea căii ferate Miheș. Cine ar voi să le iee în arândă, să se informeze dea dreptul dela subscrisa, ori să vină în persoană. 317 2—3

ANA BOZAC,
în Mező-Velkér, u. p. Mező-Méhes

Să caută un morar

care să poată conduce o moară de apă cu 3 petri. Postul este a se ocupa cu 1 Ianuarie 1910.

Michael Lang
321 2—3 **Nagytalmács**

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în »FOAIA POPORULUI«.

Informații să dau și comande să primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 86 38—

Steckenpferd-
Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun! pentru piele și contra pistruilor

Să capătă pretotindinea.

35 40—40

De azi până în 31 Decemvrie

Mare vânzare de Crăciun

cu prețuri reduse și real ieftine.

Mare asortiment în **stofe pentru dame, barchente, covoare, perdele, blănuri, manșoane și coliere, jolgiuri, șifoane, garnituri de masă și de pat.**

Șorțe pentru dame și copii

de toate soiurile

Batiste

în asortiment bogat, dela 1 Cor. în sus per duzină.

Bluse de dame, rochii, jupoane și vestminte-reform.

Mănuși, cravate, hăinițe pentru băiați, ciorapi de lână, ciorapi, albituri pentru dame, ștergare, brâie, corsete, umbrele, plapome, șaluri de teatru și de iarnă, năframe de învăluit și lucrări de mână gata.

Mătasă-Lousin în toate culorile 65 cr.

ABR. SCHLESINGER,
Strada Urezului Nr. 7.

☛ £ de recomandat pentru fiecine a le privì. 327 1—2

Institut de credit funciar din Sibiiu.
Piața mare Nr. 3—5.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauțiune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea
de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în depozit spre păstrare,

Închirlarea de resorturi de casse de fer

(săfe depozite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 8 24—

☛ **Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.** ☚

Tipografia Poporului, Sibiiu. Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbaţi,

Sibiiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de iarnă
în mare asortiment

noutăţile

sosite chiar acum, **pentru haine de bărbaţi stofe englezeşti, franţuzeşti şi indigene,** din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: **Sacko, Jaquete,** şi **haine de salon,** cu preţuri foarte moderate.

Deosebită atenţiune merită noutăţile de stofe pentru **pardisiuri** şi **„Raglam“**, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecţionate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atenţiune a On. domni preoţi şi teologi absolvenţi.

In casuri de urgenţă confecţionez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. 81 28—

Uniforme pentru voluntari, cum şi tot felul de articli de uniformă, după prescripţie croitura cea mai nouă.

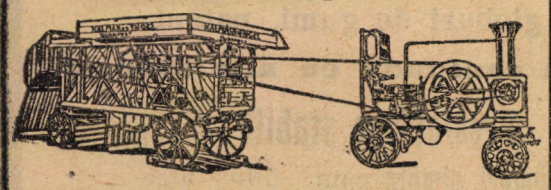
Distins cu nenumărate prime-premii şi diplome de onoare.

Fabrica de motoare şi de maşine

Kalmár şi Engel

Budapesta V., Lipot-körut 22.

Işi recomandă motoarele de benzin, locomobilele de benzin, precum şi motoarele sale de gaz sugativ, cele mai simple şi întocmite pentru maşine de îmblătit şi pentru mânarea de mori, cari se pot vedea ori şi când puse în mişcare în V. Lipót-körut 22.

Garanţă deplină pentru îmblătit escelent!

302 **Novitate singur esistentă!** 5—20

Aceste motoare, au mers uniform, şi în urma construcţiei lor foarte simplă să pot manua uşor şi de cel mai neespert om.

Listă de preţ gratis şi franco.

Preţuri iefine de plătit în rate!!

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caş. Cheagul natural al D-rului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun şi mai eftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viţei. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanţe întrebuinţate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curăţenie absolută, recunoscută de fabricanţii cei mai competenţi în brânzături, cheagul natural nu împiedecă de loc fermentaţiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea şi prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încerçare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caş, pentru Galiţia, Bucovina şi Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis şi franco rog a se cere dela 135 26—26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

P. T.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoştinţă, că mi-am strămutat atelierul de

Zugrăvitură bisericească, auritură şi pictură de firme
în strada Şaguna (Morii) Nr. 16.

Totodată mă recomand onoratului public pentru esecutarea tuturor lucrărilor aparţinătoare branşei susnumite, pe lângă preţurile cele mai ieftine.

287 6—6 Cu toată stima **George Bendorfean**
Sibiiu, strada Şaguna Nr. 16.

Tot aci se primeşte şi un învăţăcel.

Serviciu atent.

Am onoarea a face cunoscut, că în

prăvălia mea de făină şi de producte

aflătoare în Sibiiu, **Piaţa-mare Nr. 11,** şi existentă din 1887, s'a făcut **o schimbare esenţială**, mărind conziderabil localul de prăvălie conform nouei aranjări în consonanţă cu spiritul timpului de azi şi pe lângă articli, ce i-am ţinut până acuma, precum

◆ făinuri de aici şi din Bănat, ◆

producte indigene, urez şi articli de aluaturi cu oue,

am întrodus încă

zahăr, fructe sudice, cakes, biscuite, miere, marmelade, conserve de poame cum şi toate celelalte mărunţişuri recerute la

pregătirea prăjiturelor,

luate din cele mai renumite isvoare de procurare.

Nizuinţa mea va fi, caşi până acum, şi în circulaţia negoţului sporit, prin serviciu strict solid a câştiga şi a păstra durabil încrederea onoraţilor mei muşterii.

Condus de acest principiu, rog din prilejul cumpărărilor pentru sărbătorile de Crăciun apropiate, a-mi onora cu vizita prăvălia mea şi semnez

cu distinsă stimă **I. IOAN KEIL**

312 3—3 **prăvălie do făină şi producte, institut de împrumutat saci.**

SIBIIU, Piaţa-mare Nr. 11.

Saci de împrumutat pe lângă taxe moderate.

Cumpărare şi vânzare de saci folosiţi.

Preţuri moderate.

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: Dr. E. Lucaciu.

Fondată şi incorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

In toate afacerile referitoare la America, cereţi deslusiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva doreşte a trimite bani din America în ţara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“ De doriţi orice soiu de cărţi, de rugăciuni, de cetit, de învăţat, cereţi catalogul librăriei noastre care este cea mai mare şi mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreţi să călătoriţi ori în America, ori din America în ţară, cereţi deslusiri şi cumpăraţi bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpăraţi dela noi bilet pe vapor veţi primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 W. 14 th. str. care este singura intreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toţi Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugaţi a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuinţa, ca să fie ţinuţi în evidenţă în registrele căsii de emigrare şi la toate împrejurările să se poată da deslusiri la aceia cari le-ar dorî.

Dacă cineva dintre emigranţi doreşte să cumpere pământ în America să ceară deslusiri la intreprinderea „Aurora“. 98 33—34

Toate epistolile să se trimită la adresa: Dr. E. LUCACIU, director
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A de N. —

Cine doreşte răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fileri ori cinci cents.

5500

de certificate dela medici și privați autenti ate de notariul public dovedesc, că

Caramelele de piept

cu cei trei brazi

ale lui Kaiser

delătură mai bine

259 9—24

TUSA

răgușeala, troacna, catar, tusa măgărească

Pachet 20 și 40 fileri.
Doză 60 fileri.

Să capătă la **Ianos Budaker** în Székely-Keresztur (Cristurul-săcuesc) cum și în toate farmaciile, drogheriile și băcăniile mai bune.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebue să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebue să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebue să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieței sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieței sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curățâ, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodul său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, rănile sifilitice, boalele de țevi, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confusie a minței, urmările onaniei ș, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterei bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. In ceeace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, orie la dorință să retrimit fiecăruia. Institutulse îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m și până la 5 ore p m. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-ut. 10. 80 32—

Marca de scutire: „Anker".

Liniment. Capsici comp.,

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire „Anker" și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1·40 și Cor. 2·— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la **Iosif Török, farmacist în Budapesta.**

Farmacia lui Dr. Richter la „Leul de aur" în Praga.

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 242 12—26

Auleo!

Afurisita de tusă mă înnecă

La tusă, răgușală și întrocnare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin"

Budapest, VI., Váczi körut 17.

Teălască!

Pastilele lui Egger mă scapără iute.

In Sibiiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder. 240 13—26

„AJUTORUL"

Societate pe acții în Șeica-mare

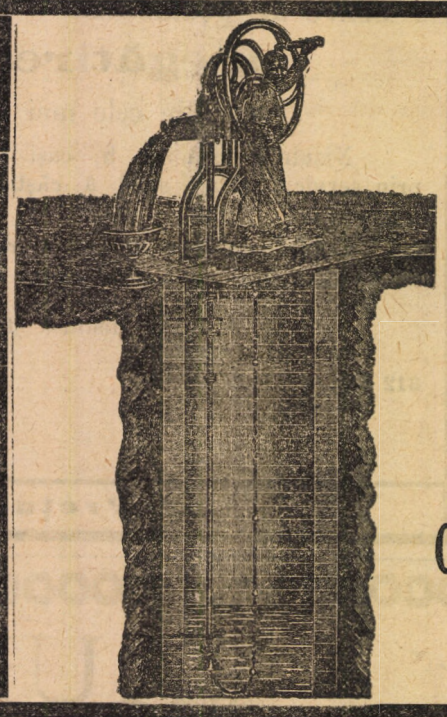
Avem onoare a aduce la cunoștință publică, că banca **„Ajutorul"** cu sediul în **Șeica-mare** (Nagyselyk) în Piață Nr. 371 și-a început activitatea în 9 Noemvrie st. n. 1909 și se ocupă cu toate operațiunile de bancă sprijinind economia poporului nostru și prin întreprinderi de acest fel.

Banca **„Ajutorul"** primește depuneri spre fructificare cu 5½%, iară mai mari și stabile dela **Cor. 1000** în sus cu 6%. Depunerile corporațiunilor se primesc cu 6%. Depuneri și ridicări se pot face și pe cale postală cu cecuri. Darea după depuneri o plătește institutul separat.

Banca **„Ajutorul"** e deschisă în toate zilele de lucru dela 8—12 oare a. m. și dela 2—5 p. m.

Rugând On. public de binevoitor sprijin, semnăm cu toată stima

305 4—10 **Direcțiunea.**

Pumpă catenară-rapid pentru fântâni

cu globuri de gumi, patent.

A nu să confunda cu alte sisteme.

Prestațiune stabilă:

a **pumpei simple** cam 5000 litre
a **pumpei duple** „ 10,000 „

Reprezentanța la: 23 46—52

Carol F. Jickeli, Sibiiu și Alba-Iulia.

Pumpe totdeauna în depozit.

Descrieri și prețuri la dorință.

Precauție!

Orașele, comunele și privații

cari au lipsă de lumină albă ca soarele pentru iluminarea suficientă a **locuințelor** și **stradelor în stațiuni balneare, în vile, hotele, restaurațiuni, grădini, fabrici** etc. află la

Intreprinderea „Brikettid" de lumină strălucitoare

în Sibiiu (Nagyszeben) strada Gușteriței Nr. 30.

convingere îndestulitoare despre forța de lumină mare, intensivă a acestui **sistem de iluminat fără pericol.**

Instalarea aparatului, conform concesiunii din partea autorităților, e **admisibilă în fiecare localitate** cu 30—50 lumini; prin aceasta **inovație** s'a ajuns nu numai la o **învingere** însemnată asupra tuturor sistemelor de iluminat esistente, ci **acestui sistem special de iluminat,** pentrucă nu e periculos, să manipulează simplu și e ieftin, îi s'a recunoscut rangul prim. Prețurile, cum și informații detaiate și preliminare de spese pentru instalare să dau cu plăcere, comande să primesc și să esecută prompt. Deschiderea în 15 Dec. 1909.

Intreprinderea „Brikettid" de lumină strălucitoare a lui

313 3—6 **ALBRECHT**

Cărămizi și țigle

se află în măgăzinul nostru din

Bistrița, piața Cailor Nr. 9

cu următoarele prețuri:

o mie de **cărămizi** { în magazin . . 28 C. / în wagon la gara din Bistriță . . 34 C.

o mie de **țigle (șirepuri)** . . . . { în magazin . . 15 C. / în wagon la gara din Bistrița 16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) **sunt de cualitate superioară,**

lucrate și arse foarte bine,

din vestitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuesc prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statoresc altcum condițiile de livrare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară de cărămidărie

207 16—20 în **Bistrița** (Besztercze)

Cărți postale ilustrate cu

Sport
Flori
Artistice
Peisage
Porturi poporale

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia Poporului

SIBIIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

Am onoare de a aduce la cunoștința preaonoratului public călător, că necruțând nici o oboseală precum și cheltuială am renovat hotelul, restaurantul și cafeneaua condusă de mine de 10 ani sub firma

„Hotel MIHAIU“

Strada Turnului (Saggasse) Nr. 11,

adaptându-le conform cerințelor timpului și comodității onor. public călător.

Odăi comfortabile și curate incl. luminat și serviciu dela cor. 1·60 în sus.

Odaie de scaldă

Cafenea și **restaurant** de mână primă în casă. **Culină escelentă,** prețuri ieftine și serviciu atent. — **Bere proaspătă** și anume sibiană de Habermann, bere neagră de trei stejari și bere Dreher de Steinbruch, precum și **vinuri curate** și **naturale** de butoi sau butelii.

Mulțămind pentru încrederea dovedită față de mine și până acuma în o măsură atât de mare, rog a mi-o păstra-o, onorându-mă și pe viitor și semnez

Sibiiu, 1909, Septemvrie.

cu stimă

IOAN MIHAIU

hotelier și propriet.

247 12 —

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiiu înteme iată la anul 1868

în Sibiiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantagioase condiții: 21 48—52

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte producte economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări poporale fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412 coroane.**

Capitale asigurate asupra vieții: **9,882.454 coroane**

Dela întemeiare institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278,83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I. curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

RĂCEALĂ,

înfluență, puțină tusă e suficientă, să'l aducă pe om în pericul de viață; baccilul află drumul spre plumâni și deja s'a desvoltat din boala cea fără pericol, un pericol de viață. Tuberculoza pândește în fiecare tusă și de aceia are tot insul, care tușește, simte dureri de piept, e întrocnat, n'are

apetit, să simte rău și obosit, să folosească sirupul din miere de tei a lui Örkény, premiat cu medalia de aur. Inmoaie tusa, dissolvă flegma, alungă asudatul de noapte, care'l slăbește mult pe om, îmbunătățește pofta de mâncare și e o adevărată binefacere pentru acela, care răsuflă greu. — O sticlă de probă 3 Cor., o sticlă mare 5 Cor. și 3 sticlă franco 15 Cor. cu rambursă mai prin fabricantul. 278 A 5—12

acia „la apostol“,

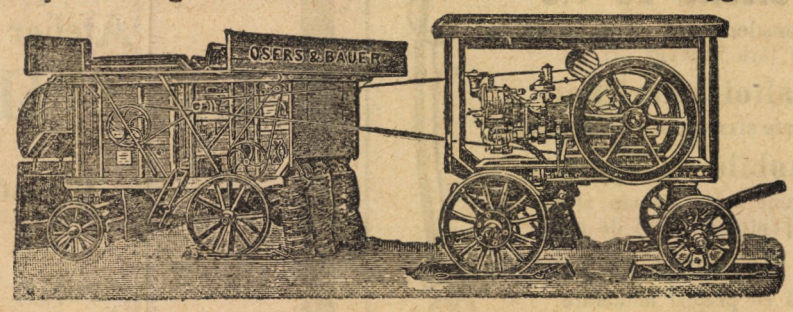
józsefkörút 64. Depou 100.

Osers și Bauer

fabrică specială pentru construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI.,** Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare cu benzin. **Motoare cu gaz sugativ.**

Forța de mânare cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânare). Preste 1000 aranjamente în mânare. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

In timpul din urmă am furnisat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucerdea-vinoasă-ungurească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. ,Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 39—

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. **Cum, unde și când** se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espedițiа de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiențiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provință și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

NOXIN

Cea mai bună **Cremă** pentru ghete.

Cu patent **Cheile.**

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN" Co,

Budapesta VI.: 318 1—40

Gebrüder Hochsinger.

Viță oltoite de vie

în sortare conștiențioasă, recunoscută în țara întreagă

Port-altoi americani

deplin desvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de filegorii și pentru struguri de masă

Pădureți de acați și gledici

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă ardeleană alui

Mihail Ambrosi

în **Mediaș** (Medgyes Nagyküküllőmegye).

Prietinul viierului 254 11—

catalog al soiurilor și prețcurant împreunat cu instrucțiune populară și practică pentru plantarea viilor să trimite la cerere ori și cui gratis și franco.

„RACOȚANA"

institut de credit și economii societate pe acții.

Centrala: **Seica-mare** casa proprie. Filială: **Elisabetopole**

Giro-Conto Oesterr.-Ung. Bank. Postsparcassa ung. Co. Nr. 22113. Clearing.

întemeiată la anul 1895.

Capital social	Cor. 200,000·—
Fonduri (de reservă, binefaceri, cultural, și de pensiune)	„ 61,089·26
Depuneri spre fructificare	„ 403,297·—

Primește depuneri spre fructificare până la Cor. 1000 cu 5%, dela Cor. 1000—10,000 cu 5½, iar dela 10,000 în sus și dela [illegible] cu 6%, [illegible]ște și darea.

Escomptează cambii [illegible] două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu [illegible]perire hipotecare cu 7—8%.

Ore oficioase în toată ziua înainte de [illegible]iela 8—12, după ameazi dela 2—4 ore.

304 4—6 **Direcțiunea.**

Călindarul Poporului pe 1910

A apărut mult prețuitul și iubitul

Călindarul Poporului pe 1910

cu cuprins bogat și interesant și cu frumoase ilustrații, și cu toate târgurile de țară din Ardeâl și Bănat fără greșeli.

Prețul 40 fil., și porto 5 fil.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroțat, călărit, vênat, sport și voiaj, poclăzi și procovețuri, portmonee și bretele solide

și alte 31 52—

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)

permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuesc prompt și conștiențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Tipografia Poporului, Sibiiu. Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.